

Gönczöl János

Anyanyelv

Budapest, 1997

TARTALOM

Anyanyelv
Emlék tájkép
Rövid merengés
Európa Parlament
Magyar köd
Kaméleonok
Meditáció a tengernél
Tengerparti látomás
Gondolatok a Viking múzeumban
Balaton, 1992 augusztusa
Az őszi Balaton
Vitorlás hajó télen
Látomás
Utazunk a föld alatt
Drug song
Vénség
Feltámadás
Szellem beszéd
Görög kövek
Életalkony
A budai Duna-part Linzben
A viszontlátás
Depresszió
Téli vonaton
A Káli-medence
Nyári este a Káli-medencében
Az asztronauta
Intrika
Hajnal Coloradóban
Szeptemberi éj
Régi őszi séta a budai Dunaparton
Októberi napfény
Az erdei úton
Tavaszi
Nyár

Ősz
Tél
A grosshaderni klinika
Betegen
Influenzajárvány
Trombózis
Sarasota után
Unoka
Két férj két feleségről beszél
A Táj
A strandon 1.
A strandon 2.
A strandon 3.
A strandon 4.
A strandon 5.
A fantázia
A nyár vége
Brazil aquarelle
Kísértés
Tangó
Boszorkánytánc
A betűk keletkezéséről szóló mese
Adat
Rock-Pop Music
Meghívó egy party-ra
A kövér ember
Egy bécsi alkony a város közepén
Egy bécsi délután
Öreg ember, ne add fel!
Courths Mahler Hedwig emlékére
Kerti szónok
Vendégek
Film
Disznótor
Sors csillagok

Fagyos, havas télben egy Magyarországról elszármazott férfi útja során kis, szörpamacs pulival találkozik, és a kóborló kutyusban menten „honfitársára” ismer, hiszen az semmi másra, csakis magyar szóra hallgat. A férfin kívül azon a tájon senki sem látott még ilyen fajta kutyát, mint ahogy idegen ott a mások fülének az a nyelv is, amit ők ketten, a férfi meg a puli értenek. Cape Vincentben, Észak-Amerikában játszódik ez a megható történet, amely ennek a kötetnek bevezető darabja; az anyanyelv édes-bús himnusza.

De hiszen ezt a könyvet, ennek minden darabját, a novellát követő verseket az anyanyelv iránti rajongás teremtette!

A szerző csaknem negyven éve, 1960 óta él külföldön; ám csak fizikai létét helyezte át idegenbe, szíve-lelke továbbra is magyar maradt. Annál is inkább, mert az irodalomhoz való vonzódásában, tollforgatóként, valamint a szó művészeként minden szellemi erőt anyanyelvünkől merített és merít.

Gönczöl János, e művek létrehozója 1946-ban választotta a művészi pályát, s mindjárt a legjobb társulatnál kapott szerződést; Jób Dániel kötötte a Vígyszínházhoz. Kitűnő orgánumban, szép magyar beszédében az ötvenes években aztán a hangjátékok és versek kedvelői gyönyörködhettek, amikor már a Magyar Rádióhoz került. Színészi teljesítményeiért számos elismerésben részesült, nívódíjakkal jutalmazták. Majd a Madách Színház társulata fogadta be 1956-ban. Az itt töltött esztendőiben Shaw, Saroyan, Scribe és más klasszikus és modern szerzők darabjaiban várták szerepek. Igen emlékezetes például a Steinbeck-műben, az Egerek és emberekben nyújtott Lennie-alakítása a George-ot játszó Ladányi Ferenc mellett.

Gönczöl János ma Münchenben él, de gyakran hazalátogat; itthon mindig szeretettel fogadják barátai, régi kollégái. Hiszen miután új életet kezdett idegenben, nem veszett el a névtelen tömegben; odakinn is kapott szerepeket színházban, filmen, televízióban. Játszott németül, angolul, franciául, nemegyszer híres színészek társaságában; legtöbbször persze emigránsfigurákat. De nem lett hűtlen az íráshoz sem. Novellák - sőt egy szatirikus regény is -, riportok, interjúk, cikkek születtek tollából. Később az írás a munkájához is tartozott, amikor esztendők múltával a Szabad Európa kulturális munkatársa lett.

Aztán egyszer csak felsejlettek benne a verssorok is. Az anyanyelv, amelyből bárhol volt is, szelleme táplálkozott, dallammá, ritmussá vált, hogy kötött formában méginkább szigorú rendben őrizhesse szülője, a költő - ahogy ő maga, Gönczöl János mondja - identitását. Mert kerüljön bárhová az ember, járja be akár a legtávolabbi tájakat, éljen a Föld bármely szegletében, ha elveszíti azt, amivel először nyíltott értelme a világra: az anyanyelvét, elárvult vándorrrá válik, örök otthontalanná.

„Szavakból van a párna / amire este fekszünk” írja Károlyi Amy. Magyar szavakból van az a párna, amire költőnk - akármely országban volt is az ágya - fejét lehajtotta; lehajtja. Tárgyalhat németül, angolul, franciául - magyarul álmodik. Magyarul álmodja vers-álmait.

Szakonyi Károly

... Ezek a sorok nem Magyarországon születtek. Az anyanyelv, ez a győzhetetlen erő, energiaforrás, lelki táplálék, vagy nem is tudom, minek nevezzem, ez a titok ihlette ezeket a sorokat... Az anyanyelv, ami a haza,... haza a földrajzi határokon messze túl is, identitásunk meghatározója.

Gönczöl János

Anyanyelv

A Hold a fák közt szikrázva süt, ág moccan, galy zörg és mindenütt hangok remegnek, óh hogy szeretlek... mondta maga elé halkan Paul Verlaine sorait a fiatal tanár, akit az a megtisztelés ért, hogy magyar létére tornát és rajzot taníthatott Cape Vincentben, ebben a kis észak-amerikai városkában, ahonnan nem kellett nagyot lépnie, ha Kanadába, a Wolf Island, a Farkas Sziget vidékére akart menni. Hosszú, csikorgóan csillámló itt a tél, meleg s tiszta az aránylag rövid nyár, amiből színpompásan kerül szét az ősz. A legszebb évszak erre felé. - Most éppen magasan járó szél kergeti a felhőket a hold előtt. A zizzzenésekkel, hóval, a már meg-megtört jéggel díszített fénylő éjszaka eszébe juttatta ezt a verset. Bár lehet, hogy a költő egy nyári éjszakától kapta ihletését? Vajon jól emlékszem-e ezekre a sorokra? - gondolta. Kószolgatni kezdte a szavakat... „a hold a fák közt szikrázva süt”... figyelte lejtésüket, zengésüket. Erre azelőtt nem is gondolt, hiszen a magyar szó a magyar beszéd része volt lelkének, testének, mint egy sejt, amelyik rendszeren végzi munkáját egy biológiailag, pszichológiailag komplikált műben, az emberben. Most felfedezett valami idegenséget a szavak kibomlásában. Egyes szótagok a torkában, mellében, mintha valami homályos boltív alól gördültek volna elő. Mintha a fogához ütődnének a betűk, mint az ugró ló patája az akadályhoz, amit nem ver ugyan le, sikerül az ugrás, de nem olyan simán, mint kellene.

Két éve alig beszél magyarul. Idegen kiejtésére az angolban fel-felfigyelnek kedves jóindulattal az itteniek. Ők nem ismerik az anyanyelv ilyenforma sebesüléseit, honnan is tudnának egy távoli kicsi ország gyermekének riadalmáról, amikor észreveszi, hogy valami finom penész lepi be magyarul mondott szavait.

Ment egy keskeny úton a kocsija felé, amit ez alkalommal messzebb állított le, mert legutóbb, amikor a barátai magányos háza körüli mezőn hagyta, az autó úgy bevájta magát a hóba, hogy vagy tízen tolták-vonták, amíg el tudott indulni. - Már két éve él itt, de még egy különleges teremtménynek számít, egy kis európai ország szülöttének és ez a tény előnyére vált ezek között a lényegében szűk körben élő amerikaiak között. Segítőkészek, barátságosak. Itt egy kicsit mindannyian „szomszédok”. A szomszédságot persze erre felé mérföldekben mérik. Már majdnem kiért a betonútra, amikor egy bokros, vézna fás csaltól halk vakkantást hallott. A hó és a hold csillámló fényjátékában egy sötét gomoly mozdult. - Mit keres itt éjjel felé egy kutya - gondolta és felé indult. A hó felporzott, mert a kutya odébb iszkolt, de csak néhány méterrel, aztán leült és figyelte a közeledő tanárt. Az halkán beszélni kezdett hozzá. - Come here...? ... you are a dog... come... come... what are you doing here...? - Csücsörített, csicsegett, cuppogott, hívta így meg úgy, de a kutya nem mozdult. Mikor már vagy nyolc-tíz méterre megközelítette, hirtelen abbahagyta a hívogatást s megállt. Nézte az ülő kutyát és csodálkozva megszólalt magyarul. - Egy puli... mit keresel te erre felé, kiskutyám? A sötét gomoly hirtelen négy lábra állt, rövid kis nyüszítő hang szakadt ki belőle, mint aki igencsak meglepődik, és a feketeség egyik vége ide-oda mozogni kezdett.

Koloncos, elől-hátul egyforma puli volt. A csóválásból nem volt nehéz megállapítani, melyik a hátsó fele. - Hát te tudsz magyarul? ... Gyere ide!... - és a kutya lassan, óvatosan megindult felé. - Na gyere csak, gyere... hát ilyen... talán álmodom... - mondta a tanár. A puli egészen közel jött. Nem csóválta. Gondolkozott. Bizalmatlan volt és legalább úgy csodálkozott, mint a tanár. - Na ne félj... gyere csak... - s odanyújtotta a kutyának a keze fejét, hogy szaglássza. Érezte nedves orrát. Lassan megsimogatta a fejét, kicsit erősebben megmarkolászta a füle tövét, leguggolt és beszélt hozzá. Leheletük ködbe burkolta csaknem összeérő fejüket. - Kié vagy, te puli?... Nincs rajtad se nyakörv, semmi, hol laksz komám? Hogy hívnak? Én Márton István vagyok. Erre felé Steve Marton... Hát te? Ugye jó volna, ha meg tudnád mondani a

neved?... - végigtapogatta, simogatta a kutyát. Csombékos, vastag szőre alatt érezte a bordáit. Az hagyta, és bozontos fejét belefúrta a férfi tenyerébe. A puli örömeiben gyorsabban lihegett, kivillantak egészséges fogai. - Fiatal vagy te még, nem lehetsz több másfélévesnél, igaz barátocskám?... Nem hagyhatlak itt kinn az éjszakában. Gyere, most eljössz hozzám. Holnap megkeressük a gazdát. - A kutya szinte a lábához dőlve ment vele. - Ne szeress ennyire te puli. Holnap már nem vagyunk együtt - nevetett a férfi. A fekete szőrpamacs úgy ugrott be az autóba, mintha mindennap ezt csinálta volna. A tanár egy fából és terméskőből épült kisebb házban lakott, amit egy öregasszonytól bérelt, aki viszont a mintegy negyven méterrel odább lévő nagyobb házban élt egyedül. Csillámló havas úton lépkedtek az autótól a ház ajtajáig.

A férfi szájára tette az ujját, intve a kutyának, nehogy ugasson és széttörje a csendet. Az meg se mukkant. - Ételet adott neki a konyhában meg vizet. A pulit nem nagyon érdekelte a vendéglátás. Keveset ivott és csak a tanárt nézte. - Gyere puli, ez a helyed ma éjszakára - szólt és egy öreg takarót terített a földre a ház előterében, ahonnan egy falépcső vezetett föl a két hálószobához. - Feküdj le ide - mutatott a takaróra. A kutya megszaglásztta s ráfeküdt. A tanár meg tett-vett, matatott, de valahányszor ránézett a pulira az csóvált egyet a farkával. - A kölcsönös érzelmek alakulása két magyarul beszélő lény között... ugye ez a helyzet most, pulikám?... - Mire újabb farklegyintés volt a válasz. Aztán a férfi felment a hálószobájába, levetkőzött, tussolt s lefeküdt. Kicsit olvasgatta még az aznapi helyi újságot, majd eloltotta a villanyt. A sötétben még átgondolta ezt a különös találkozást a kutyával, meg hogy másnap ünnep lévén, hogyan s hol keresse a puli gazdáját?... Már-már alvásba süppedt, mikor mocorgást hallott a falépcső felől. A kutya lopakodott az ágyához, mint aki tudja, hogy nem illendőt csinál, halkán jött, szinte kúszva. A tanár kinyújtotta a karját és a sötétben egy hideg, nedves orr bökött a tenyerébe. Nem küldte vissza. A puli egy jólesőt nyögött és elnyúlt a fekvőhely mellett, mint egy vaskos lábszőnyeg. Elaludtak.

Valószínű, hogy ünnepnap reggelén mindenki otthon van a környéken. Először a sheriffnek telefonálok, talán az tud valamit a kutyáról - gondolta a tanár, miközben a kávéját szűrőszőlgette. A lábánál a fekete szőrgomoly szívfacsaróan leste minden mozdulatát. Pedig még néhány perce azt hitte, hogy a kutya el akar menni, talán vissza, ahonnan eljött, mert kaparta az ajtót, de csak dolgát végezni iszkolt ki és rohant vissza a házba.

- Na barátom, ma nehéz napunk lesz, megkeressük a gazdát - és hívta a sheriffet, akivel jól ismerték egymást, mint a többi helybelivel, összejártak, közös programokat csináltak. - Hallo Joe... itt Steve... ide figyelj, tegnap éjjel... és elmondta a találkozást a pulival. A sheriff nem emlékezett, hogy valaha is látott volna ilyenforma kutyát, nem is tudta elképzelni. Elöl, hátul egyforma, szeme se látszik... szőrkoloncok lógnak róla jobbra balra, a földet söpri a csombékok... nem, ilyet nem látott... de komolyan érdeklődött, hogy nem ivott-e Steve túl sokat tegnap este a partyn. Mivel kíváncsi természetű ember volt, azt mondta, hogy azért kijön nemsokára, hozza a fiát is és megnézik ezt a furcsa kutyát, s majd találnak valami megoldást. A beszélgetés után gondolt egyet a tanár, és a szép reggeli napsütésben átsétált a másik házhoz, ahol szállásadónője, a házak tulajdonosa, az öregasszony lakott magányosan. Az asszony, mikor meglátta a belépő férfit az ajtó keretében és mögötte a kutyát, majdnem leejtette a teáscsészét - amit a kezét melengetve szorongatott -, nem a félelemtől, inkább a csodálkozástól, mert nem félt az az ördögtől sem, edzett szívós vénasszony volt, sovány, ínra, csontra tapadó bőrrel, időszitta, cserzett. Mint a fenőszíj - gondolta sokszor a tanár, ha meglátta.

- Mi ez? - kérdezte.

- Kutya - válaszolt a férfi.

- Ne tarts bolondnak, még eszemnél vagyok, ilyen kutya nincs - recsegte agyonbagózott hangján az asszony.

- Pedig ez kutya a javából. Tegnap éjjel találtam.

- Honnan veszed, hogy ez egy kutya? - kérdezte kétkedve, kötekedve az öregasszony.

- Onnan, hogy ez magyar kutya. Odavalósi, ahova én... onnan jött ez is... - mondta csendesen a tanár.

- Onnan jött... onnan jött... talán átúszott az óceánon? - zsörtölődött a vén fenőszíj.

- Lehet, hogy már itt született, azt nem tudom, de ez egy magyar kutya - jelentette ki a férfi határozottan, majd így folytatta - nem azért jöttem, hogy azon vitatkozzunk, ez pamutcsomó-e vagy micsoda, hanem te mindenkit ismersz ezen a vidéken, nem tudod kié lehet ez a kutya?

A vénasszony csak nézte a pulit, és szinte magának motyogta:

- Ilyet még nem láttam... kié is lehet... nem tudom... megérinthesem?... Mi a neve?...

- Én pulinak hívom, de csak magyarul beszél.

- Micsoda? Beszélni is tud? Ne csinálj bolondot belőlem - recsegett a vénség.

- Azt akartam mondani, hogy csak magyarul ért, de egy puli olyan okos, hogy beszélne, ha akarna, de nem akar, mert okos - magyarázta a tanár. Az öregasszony gyanakodva nézte a férfit, majd kinyújtotta eres karját a kutya felé.

- Come here pjuli - mondta mély, rekedt hangján. A kutya nem mozdult.

- Mondd neki magyarul, megtanítlak rá, csak két szó: gyere ide, gyere ide. Na próbáld kimondani. - És az öregasszony tekerve rakva nyelvét, grimaszokat vágva, de kibökte magyarul... gyere ide. - A kutya a tanárra nézett, szinte kérdve, miféle tájsház ez?

A férfi intett neki és halkán szólt - Menj oda szépen! - Kelletlen, de odasomfordált az asszonyhoz, akinek valami mosolyféle fénylett fel szíj arcán és szemében, mint mikor egy talált zseblámpában a gyöngült elem még sápaszt egyet a kicsi körtén. Rátette kezét a kutya fejére, de nem mozdította, nem simogatta. Hosszú másodpercekig így maradt.

- Nekünk is volt kutyánk... a fiamnak... kedves állat volt, szerettük... - motyogta halkán és a meleg pulifej érintése valahová a messzi múltba vezette gondolatait.

- „Pjuli... pjuli... nice dog,” nekünk is volt kutyánk.

- Nem baj, ha nem lesz meg a gazdája - szólt hirtelen, visszakényszerítve magát a pillanatnyi ellágyulásból. - Tőlem itt maradhat, nálad lehet... és néha nálam is, ha dolgod van, vagy elmész. Átjöhet hozzám - jelentette ki, de úgy, mintha neki mindegy lenne, hogy mi történik a kutyával. Lassan felállt, mint aki befejezte az ügyet és hátat fordítva a tanárnak még kurtán, szárazon odaszólt:

- Hívd fel a sheriffet, intézzétek el, hogy maradjon ez a ... mit tudom én micsoda, pjuli.

- Már beszéltem Joe-val, eljön hozzám még ma - válaszolt a férfi.

A sheriff jeepen érkezett s hozta tizenhárom éves fiát, Billyt is. Ha valaki kételkedett volna abban, hogy Joe hízásra hajlamos-e, az választ kaphatott a sheriff hasától, mert az úgy rázkódott a nevetéstől a kutya láttán, mint egy óriási kocsonya.

- Hogy ezeket a copfokat, vagy micsodát, mint egy rongyos szoknyát cipelje magán. Hát ilyen nincs is. Ilyet még nem láttam - és hahotázott, biztatta fiát, aki nagy érdeklődéssel szemlélte a pulit, hogy simogassa meg, ne féljen tőle. A gyerek óvatosan nyújtotta a kezét a kutya felé és megsimította a szőrrengeteget.

A puli nem csóvált, nem mozdult. A tanárra nézett, mintha azt kérdené:

- Elzavarjam ezeket? - Nem morgott, meg se nyikkant, de két kurta magyar szócska elég lett volna, hogy megtépje a nadrágjukat. Érezte ezt a tanár, és ez bizony rontott volna a sheriffnél a helyzeten, így hát halkán, de komolyan szólt Joe-hoz:

- Ide figyelj, sheriff, ez a fajta kutya három cowboy munkáját tudja ellátni egy marhacsordánál, és annyi birkát bízatsz rá, amennyit még errefelé nem is láthattál, mert ide legföljebb mélyhűtve érkeznek, hogy megtömhesd a hússal a hasad.

- Jó, jó, nem akartam megbántani ezt a... mi is a neve?

- Puli!

- Jól van, legyen pjuli, üljetek be a kocsiba, bemegyünk az irodába, meg a templomhoz. Sokan vannak ma ott, ünnep van. Valaki talán tud felvilágosítást adni ezzel kapcsolatban - bökött vastag ujjával a kutya felé Joe.

Mielőtt a sheriff irodájához kanyarodott volna a jeep, megálltak a templom előtti téren. Nagy volt a csodálkozás, főleg az ifjúság és az asszonyok körében, de senki se tudta, kihez, hova tartozik a kutya. Egyszer csak egy sokszepplős, tizenkét éves forma lány somfordált a beszélgető csoporthoz. Nézte, nézte, a pulit, majd a sheriffhez fordult:

- Azt hiszem erről a kutyáról beszélt a barátnőm, Kathy.

- Milyen Kathy?

- Kathy Jackson...

Joe-ból hirtelen olyan aktivitás sugárzott, mintha egy többszörös gyilkos felkutatásában kapott volna forró nyomot.

Az irodájába siettek és a kislány segítségével rövid keresés után megtalálták Kathy Jackson telefonszámát.

- Hallo... Mr. Jackson?

- Igen - hangzott egy fátyolos, mély hang a vonal túlsó végén.

- Van maguknak egy különös, lompos, bozontos kutyájuk?

- Ki beszél ott?

- Joe Harwood, a sheriff.

- Igen, van. Illetve volt egy ilyen furcsa kutyánk. A lányom kapta valamiféle külföldi emberek től, akik nem tudták magukkal vinni, ahová mentek. Állítólag a munkahelyükön nem engedtek kutyát tartani, vagy valami ilyesmit mondtak, mindkettőjüknek dolgozniuk kellett. Fiatalok voltak. Bukarestből vagy inkább Budapestről... Nem is tudom... valami kis távoli országból... jöttek... vagy menekültek. Nem is tudom. A különös az volt, hogy sírtak, igen, ahogy emlékszem, sírtak, amikor a kutyát nálunk hagyták. Az első pillanatban a kislányomnak tetszett ez a furcsa állat...

Kathy gyere ide, a sheriff telefonál a kutya miatt.

A gyerek átvette a hallgatót:

- Halló! Mi van a kutyával? - kérdezte nyafogó hangon.

- Megtaláltuk - felelt Joe.

- Engem nem érdekel már ez az állat. Mindig ki akart menni a kertből, a házból. Szaga is volt néha. Nem is láttam, ha rám nézett, nem látszottak a szemei. Kedves se volt, nem játszott... mindig el akart menni. Nekem más kutya kell. Kapok is. Dady megígérte... adják oda valakinek ezt a komikus kutyát. Senki se látott errefelé ilyen csúnya kutyát... - nyafogta a kislány, és visszaadta apjának a telefont.

- OK. Joe, ha nem lesz gazdája, az állatorvos elintézi, vidd el és el kell altatni. A költségeket fizetem. OK?... Csinálj vele, amit akarsz. Jó ünnepeket - és Mr. Jackson letette a telefonkagylót.

Joe komolyan s hosszan nézte a tanárt, mintha először látná. Ki tudja milyen gondolatok keringtek amerikai, sheriffi koponyájában, amikor így szólt:

- Te magyar vagy, ugye? Ez meg egy magyar kutya, ahogy mondd, ugye? Ezeknek a Jacksonéknak nem kell. Tartsd meg. Anyanyelveten beszélhettek egymással, és ez jó lesz mindkettőtöknek. A tied ez a pjuji, Steve! - és nagy kezét nyújtotta a tanárnak mintegy megpecsételve ezzel az ügyet. Márton István, errefelé Steve Marton megszorította Joe kezét, és úgy siettek ki ketten a kutyával a sheriff szobájából, mint amikor váratlan ajándékot menekít magának egy gyerek, hogy csak az övé legyen.

Emlék tájkép

Köd libben, foszlik, száll,
a hajnal és az éj
hűs fátyoltáncot jár.

Szűrt fényt hint szét a Nap,
és, hogy élni szabad,
e hírrel átsuhan a szél
a dimbes-dombos,
zöld bozontos tájon,
ami, mint egy alvó asszony
puha ágyon
hever ablakom előtt.

... Csípője ívelt nyergében,
kis falu, tó és templom,
vállán erdő, legelő, tomporán,
és völgyei mélyén-mámorán,
hűs árnyak hívnak,
álmodni boldogát,
mint illet régen,
fűzek s lombok alatt...

És ez a reggeli világ,
szinte felkiált,
hogyan lásd
ilyen az otthonod,
amit elhagytál,
ami elhagyott...
mert a táj, a fény, az íz, a szag,
minden ugyanaz,
s fájón szíven ragad.
Zsibong és zsong és lobban,
száz emlék tolong, csobban
e varázsos, bolond pillanatban...

Édes kínládás ez,
ami ölel és sebez.
... Igen... elmúlni végleg,
ott volna jó,
ott őriz a föld, takar a hó,
fűszálként tavasszal újra élsz,
s így igazán haza térsz...

De oly messze vitt a pergő jelen,
úgy szállsz az idővel hidegen,
oly erősen fognak fények, árnyak,
idegen városok, idegen tájak,
hogyan nem bír veled e sajgó emlékhárom...

Hiába kínál asszonyt, langyos estét,
hosszú búcsúzást,
borgózs merengést,
tóra tekintő almaszagú szobát...
Hiába, nem tudsz vissza kúszni.

Csak csodálok,
hogy mily erős
ez az ökörnál...
köldöksín...
aranyló fonál...
ami köt e tájhoz...
nem ereszt de, nem is húz...
csak tart... lenget,
míg valahol majd lehullsz

Rövid merengés

Mint patch-work takarón a színes foltok,
tartom térdemen Európát, egy térkép lapot.

Közel száz év alatt mennyit változott,
haladt, visszamaradt,
egyesült, bomlott, romlott,
de megmaradt.

Vörös vagy zöld vonalak
csipkézik a határokat,
jelzik északról délkeletre,
hol él az ember jólétet teremtve,
és hol gyötrik eszmék keseregve.

A színes foltokon vándorol szemem,
és keresem és megtalálom,
- már messzi vágyálom - az otthonom.

Ez lenne a hazám? Ez a kis veseforma?
Szétszabdálva, megharapva, belemarva?
Vajon maradt magva és ereje a népnek,
megtartani magyarnak ezt a csöppséget?

Oh, Istenem, mivé lettél ezen a színes felületen?

Hatalmas egység voltál egykoron,
védtelen küzdöttél, századokon.
Hová lett szellemed, a nemes mentalitás?

Most bágyadás bénítja csodaváró néped,
és nagyon lassan ébred,
hogyan jussát a világból
méltón megszerezze.

Meddig bírod még a belső viszályt,
mikor száz célt, eszmét kínál, kiált
a mérhetetlen butaság?

Térkép foltocska,
népek szűrője,
hordák állomása,
valaha bástyaként állva,
védted a téged
elhagyó Nyugatot,
és ha sorsod gyakran
pusztulásig kínozott,
feltámadtál mindig újra,
nagy sóhajjal újra éltél,
és amitől annyit féltél,
nincsen rajtad
Istennek, Időnek átka,
vannak még kik hittél,
aggódva ölelnek,
a jövődöt veled járva,
könnyezve szeretnek.
Élj hát boldogan, bátran,
de soha semmilyen
elnyomásban.

Európa Parlament

Kék karosszékek amphiteatruma.
Számozott helyek,
honnán ülve, állva,
majd minden nyelven,
szép szavakon szállva,
szólni kell, lehet,
valamiért, valakiért,
gyakran a semmiért.

Zsong, tolong, figyel
okos és annak hitt
koponyák tömege itt,
hogy eggyé váljon
e vén Kontinens
népeit ne tépje
tettben, eszmében harag,
hogy ha megmarad
az Élet.

A gyermekkor és vénség
között gyorsan villanó
képek,
szépet mutassanak,
békét, megértést,
határok mentes,
szerelmes
Európát,
aratást, vetést,
ahol a támadás
és védelem fegyverét
a rozsdának adják,
az acél és olaj árát,
vér díját
nem jegyzi
másodpercenként
computerek,
ahol az EMBER
szóval etetik
ezt a gép csodát:

használja arra
mű agyát,
hogyan az EMBERT
oldja meg,
s feleljen:
miért van,
mire kell,
miért örül, sír, ölel?

S mikor ébred fel,
hogyan kinyitva nagy szemét
meglássa végzetét,
századunk mótelyét:
a Kommunizmust.

Magyar köd

Bennünk, köröttünk lebeg
a tömjén színű pára,
nem látunk előre tőle,
s így körbe-körbe járva,
keressük a tisztást,
hol kicsi boldogságra
megpihenhetünk.
Hol van az út,
a tiszta, ködtelen,
hol virágzásban
az élet terem,

ahol nem hallani
szitkot, átkot,
és a gomolyból,
lélekbe szántott
jaj kiáltások nem hirdetik:
öld meg ember az álmod,
mert nincs már remény,
a szép élet téged elbocsátott,
sorsod most ködbéli támolgyásod.
De mint annyiszor,
léted haldoklásiban tetted,
mert az életet szeretted,
csak kutasd utad tovább,
remélj, haladj,
és töretlen hidd,
a köd egyszer
fölszakad.
Igyekezz, hogy megéld -
nem könnyű feladat.

Kaméleonok

Ügynökök, adatot adók-vevők,
figyelők, lélekölők!

Azt kérjük sokan,
hogyan hány éven át súglatok, írtatok,
hogyan légzésünk ritmusa is iktatott
legyen, felsőbb, rettegett helyen?
Hány éven át tudták azt is,
ami némán is hallatszik,
falakon s gondolatokon át...

Rejtett titok lett
a sok apró emberi vágy,
a benuult népet
zsarolni lehetett,
mert azt is tudni kellett,
hogyan zöld vagy piros szőnyegen,
mivel játszik, hempereg,
az osztályidegen kisgyerek,
vagy pénteken, hat óra ötkor
- feljegyeztetett -
vidám vendégsereg
tódult a kis lakásba,
akiket aztán a kommunizmus átka
szétkergetett a Nagy-Világba.

Ügynökök, besúgók, szolgák,
látjátok néha álmotokban
a bitófát?...

amin ötvenhat előtt,
oly sok ember rángott halálba,
és ötvenhat után,
nyirkos reggeleken,
kivégzett gyermek testeken
libbent a börtönudvar
sápadt fénye...

Ügynökök, szolgák, besúgók,
hát megérte?
Igen! ... sikoltjátok hisztérikusan,
hisz' éltek, jól, boldogan,
már alig beszélnek rólatok,
a „humanum” jegyében, - magyar szokás -
elmúlt lidércnyomás vagytok.

Csupán csodálni való, ha olykor,
avatott helyein a közéletnek,
közületek néhányan párnás székekből
hintenek jóságos mosolyt a Népnek,
és ígérnek békés, boldog jövődőt,
a hinni akaró, tűrő, szerencsétlen,
Istenadta Népnek.

Meditáció a tengernél

Ez itt a Kezdet, a Küzdelem
és a Vég lesz talán nemsokára.

A szárazföld varázsa
itt csak félszeg mosollyal említhető.

Az ember örült játékait túri még a Víz, a Végtelen,
de „tévedhetetlen” korunk ez ős elem ős ritmusát
zavarja szüntelen.

Csoda, hogy néhány, még kétkedő, elámul az Ébredésen,
mikor a mélycsillogású Éj és a Fény a láthatáron
lassú táncra kél,
és a Hajnal hős szelében száll a Sóhaj,
megannyi Jaj,
mely azoké, akik a tengerről valakit visszavárnak.

... Sokan hulltak foszlani ide a mélybe.
Hányan várnak örökké remélve
parti házak ágyain egy éjszakai koppanásra,
mikor bebotlik gyöngült lábain
a rég eltűnt szerető,
a fiú,
vagy kérges apa.

Hányan értik a hírt hozó
monoton robajt,
a gördülő hullámzajt,
hányan hisznek a szélnek,
csillagnak, ködnek,
hányan látják bolyongni a víz felett
a haza nem találó sápadt sereget.

Oh végtelen tenger...
nem él közeledben ember,
kiben a reményt ne tartanád,
itt nem kell dűnnyögni zsolozsmát,
hiszen a Hit hozzád tartozik,
általad tölt meg életet,
és enyhít halált.

... Igaz, hogy nálad lenn a mélyben
zajlik az élet s szinte kéjben
úszik, libeg, suhan gömb, cső, ív,
és színes villanás csábít, hív
bolyongni súlytalan, szerelmesen,
vagy ölni, zabálni egymást féktelen,
akár a földi városokban?...
hogyan parancsnoki hidakban
nagy a kínálat?
és spanyol bölcsőben kis csontvázat
ringat egy egyszemű állat?
Hogy polip himbálgat hajóharangot,
és nem hallani soha hangot,
mert szinte döng itt a csönd,
és sziklák, zöld göröngy,
lengő sás varázs,
vést jelző barlang tátogás
mögül
rád villan,
és húz,
és hív a kincs, az arany,
- kívántad, üzted hasztalan -
smaragd és rubin,
csodás kalóz vagyon,
amit már gyermekkoron,
álmodban gyakran megtaláltál.

Most itt van, vigyed, tied,
ha érte a mélybe szállnál.
Ágyú, lánc, ékes kardmarkolat
mutatja az utat,
és a kincs körül
csak néhány árnyalak
lágyan imbolyog...

várják a papot,
mert e búv zöld katedrálisban,
naponta zsongó-zsúfolt mise van,
gyöngyöző könyörgés,
az utolsó hörgés -
és a felszínre pezseg
egy halk ima:

- Legyünk barátok tenger,
kér a Föld fia,
kíméld életünk alkonyát,
várj még,
ne önts el házat, erdőt, hazát,
egyszer úgyis minden a tiéd lesz,
mert te vagy hatalmas tenger,
az Erő, a Szépség és te vagy a Végzet.

Tengerparti látomás

Ülök és nézem a tengert...
múlt századokra merengve,
ködből kibomló seregre látok,
ima és átok hanggomolyban,
szellemhad libben-lobban,
szél zenél, vitorla dagad,
s temérdek elszánt vad alak
hullámtarajról integet,
mind vágyát, álmát követve,
épített hajót, bárkát,
elhagyva földi házat,
hogyan kincsre leljen
az ismeretlen célnál,
a végtelenben.
Micsoda vonzás a horizont,
lelket emel vagy megront,
izzó Nap alatt,
szél nélkül ringani,
vagy hullámvölgyben fuldoklani,
kalandra csábító kemény
megpróbáltatás a Remény,
de tett nélkül
az élet csak sápadás,
és az óvatosban is néha
lázat lobbant s kutatni
hívja, csalja,
a tenger.
Csak bámulom a surranó,
fénybe, vízbe burkoló

szellemtáncot,
hősökre, bolondokra látok,
parancsszavak,
jaj, szitok, hörgés,
részeg röhögés
csapódik a partra,
és kérdem,
mit ér a holdi séta?
s mit az első hajók útja?
mikor s ki dönti el
sorrendjét a csodáknak,
értékét sok beteljesült váagnak?
Sirály vijjog fejem felett,
azt kiáltja szép este lett,
ballagok hát haza a földön,
botlok kemény göröngyön,
és azt hiszem,
az ember már sok mindent ismer,
de titokzatos szimfónia marad a tenger.

Gondolatok a Viking múzeumban

Sziklákat görget, cölöpöket ver
a viking királyi pár,
gátat építenek, tengeröblöt védnek,
a dühödt munka,
vihartól majd hajókat zár.

Halzsírral kent vad-kecske bőrben,
sűrög-forog burkolva szőrben
egy szél tépte óriás,
csak nyögés és morgás
a tett zenéje,
mellette duzzadt torony liheg,
rondán is szépséges társa, nője,
kinek szava nincs,
ki csak küzd, zihál,
roppant égi kincs.

Ha kész lesz a gát,
a kör, az öböl, a jó,
vijjogó véstől ide bújhat
minden kecses viking hajó,
innen indul majd a királyi pár,
meg néhány bátor alkirály.
Naptól, csillagtól vezérlő,
messzi, messzi útra,
küzdve hóval, esővel,
izzadva, fázva,

vízverő szelekkel,
hullámokon szállva,
érintve partokat, embert, Világot
jóval előbb, mint századokkal később,
dicső hódítóink tették,
kiknek nevét
bronzba, aranyba öntötték.

Itt e görbe gömbön,
hol élünk, remélünk, félünk,
a vikingekről csak mesélünk,
hisz róluk alig van ma,
- ha van - hites krónika.

Az ismeretlent, a láthatárt követve,
jártak zúgó tengerekre,
és vissza is találtak,
zordon, ködös öbleikbe.

Gondolunk néha arra,
hogyan bár ember libeg a Holdra,
de a Tettek és Csodák mérlege,
vajon mit mutatna, merre lengene,
ha egy viking bárka útját,
és a híres holdbéli sétát,
serpenyőjében megmérhetnénk?

Balaton, 1992 augusztusa

Lendül a víz,
fújja a szél,
hullám hullámhoz
hamar ér,
ring a nádas,
szürke árnyat
húz a tóra
az Idő.

Még él a táj,
suhint az ősi báj,
de mi lesz veled
nagy magyar könny,
gyöngy színű tó,
drága Balaton,
ha kapzsi ember halom
kínozt, koszolt
partokon, vízben,
ostobán „telepít”,
lelki és testi szemetét
ide ontja.

Ki inti jóra,
tanítja élni
a sok nyaraló németet
a sok magyart,
ki várni már nem szeret,
s habzsolva hiszi
a szabad életet.

Ki éri meg a napok
nyugodt gördülését,
itt s szerte a hazában,
mikor gyermeknek jövő,
felnőttnek bizalom,
öregnek száanalom
természetes lesz,
a tolvaj kivesz,
tűnik a csalás,
és élhetünk, mint
hittük, vártuk,
mint ezer éve tudjuk, látjuk,
mennyi szép és jó
volt és van e népben,
hányszor éledt,
hogy örökké éljen, hányszor volt kegyetlen
sorsa vészjel a világnak,
és most, hogy szorítása
múlt béklyónak, láncnak,
útját támolyogva keresi,
s nem érti, miért tűnik, ami nemes,
s miért burjánzik a szemét,
s miért fél,
hogy negyven év pestisét,
nem gyógyítja semmi már?

Lendül a víz,
fújja a szél,
hullám hullámhoz
hamar ér,
ring a nádas,
szürke árnyat
húz a tóra
az Idő.

Az őszi Balaton

Ezüst fátyolban
borzong az őszi Balaton.

A tündéri fény,
nem csikland nádastr,
s nem keres árnyast
bús fűz alatt a szerelmes.

Sárga nyárfasorban
álmos darázst kerget
a kutyám.

Szüretnek, kedvnek vége,
készül a tó a télre,
körbe gubbasztja Veszprém,
Somogy, Zala,
a történelem,
az ős Pannónia.

Majd a téli csöndben,
vízen libbenő ködben,
várromok ormain,
dunyhás, kemencés
falvain a tájnak,
mesélni fog
a havat űző szél,
és hősök, betyárok, harcok,
ezer év,
szellemvilága újra él.

Álmodj Balaton,
örök vagy,
mint e tépett hon,
és újra éledsz mindig,
mint az ország,
melynek nemes-szomorú sorsát,
mint óriás bölcső te ringatod.

Vitorlás hajó télen

Fedél alatt áll,
és vár
egy hajó.

Neki jó
a csöndes csűrben.

Szép téli táj,
hófehér báj
borítja, őrzi álmát,
ami a Nyár.

Szél sustorgás,
vagy zúgó-búgó
kötél húzó
vihar zene
az élete,
vizek csókjának
bolondja ő,
ám dicső
kalandjait
most télen
egerek cincogják
itt a csűrben.

Portól védve,
ponyva alatt
pihen.
Karcsú teste
nagyobbnak tűnik,
mint mikor ring
a csillanó vízen.

Óh a Tavasz ébresztője,
még messze van, hajó,
mi tudjuk, ketten,
élni a vízen jó,
a szárazföldi lét
kemény, rögzös, merev,
bűz, gáz, tülekvő tömeg,
rohan, gyűlöl,
s egyre ritkábban szeret.

De téged mindig
sóváran bámulnak
a partról,
mikor vitorlád
szelet markol,
és elsuhan sz
a tiszta messzeségbe,
mert te vagy hajó,
az örök Kaland
csábító, csinos
lány testvére.

Látomás

Itt tó volt,
itt fák suhogtak a szélben,
itt lányok lubickoltak,
mint a mesében...
most a Föld repedt, vén,
döng, kiszáradt, kemény.
Tényleg nincs már remény,
csókra, szerelemre?

Nem hull selymes eső,
gyönyörű testedre?
Miért és mikor kezd pusztulni,
ami szép, ami élet?

Gyermekek kacajból hogyan téved,
és nyikorgó vénségbe görnyed,
egy Ember...

aki lovakkal, kutyákkal
szagolta a szelet,
aki aratott, vetett,
kinek tekintetétől,
volt, aki zenét hallott,
ujjongni, sírni is tudott,
hogyan menthető bölcsen,
a vágy, a lélek fénye,
mely mindig utat mutatott,
ha mély-sötétbe bukott,
a földi lét?

Aki most él, roncsok közt keresi kedvesét.

Utazunk a föld alatt

A földalatti villamos „társulata”,
az utasok, arcok, típusok,
regények, filmek vázlatát
csókolják homlokomra,
múzsák tolongnak így velem,
ha magam összepréselem,
a földalatti villamos
majdnem mindig
szomorú színpadán, ahol
közömbös-bambán mered,
ül, áll, zötyög a tömeg,
nincs neved,
egy vagy, egy hús halomban,
egy mozgó konzerv dobozban,

és nem érted - ez lenne az élet?
milliók napi ritmusa?
Így kelnek útra fel,
s mennek majd haza?
Egy mozgó panoptikumban utazol,
s úgy érzed, valami óriás láb tipor,
a figurák -
drámát, komédiát,
komplikált lelki-testi
bünt, bánatot,
tervet, szerelmet,
örömet, keservet
cipelnek,
úgy tűnik -
mogorván, súlyos tehernek,
alkatrészei mind,
egy nagy gépezetnek.
A cél: a lét, a pénz, a falat.
Utazunk a föld alatt.
Hol vannak a mezők?
A szélfutta fű merre leng?
Hol az erdő fái közötti fény?
Hol suhint, hol kereng
a csend zizzenő zenéje,
vizek csillanása,
partok esti álmodása,
merre van?
Miért e rohanás?
Gyötrő, örök utazás,
és miért e földalatti látomás?

Drug song

A teagőzben szerényen, hajlongva hömpölyög
a szádba, melledbe kúszik Kelet.
Gyomrodban kéjjel szétterül, lötyög, jó meleg.
Illat kódében sárga-fehér lányok
fekete haja suhog, simogat.
Csípőjük, mint telt köcsög, ígér izzó örömet.
Dalokat hallasz és örök halk csörömpölést.
A földre dőlsz, álmod akarsz, semmittevést.
És hozzád suhannak sápadt angyalok,
a fulladás papnői ők.

Mosoly híz gyűrűt köréd,
és híz talpak finoman taposni kezdik szívedet.
Testeden illatos test gurul,
zene szól, gőz úszik, zúg egy híz.
Felejtet ki vagy, felejtet nevedet.
Így libegsz mélán, boldogan,
ujjak, melletk bársonyán,
kődből kődbe a béna percig,
mikor a hördülés már nem is megadás,
öröm, célba jutás...

Széthullni, mállni... így akartad.

Te hívtad Keletet,
mindened odaadtad.

Arannyal átszótt vörös lepel takar,
a légben papír sárkány nevet,
fölötted írás:
Itt nyugszik a vén Európa,
s még holtában is,
híz, remél, szeret.

Vénség

Gonddal, korral,
mint őszi lomb,
szárad az ember,
és már a lanka,
enyhe domb,
ziháló feladat.
Tudósok sejt csodái,
élet nyújtó szisztémái,
mint mentő övek
a fuldoklónak,
kínálnak erőt, munkát,
biztatókat,
pirulák, cseppek, kenőcsök,
mint lelki bikacsök,
hajtják a reményt,
és fiatal évek emlékeként,
ugrik, szökell,
bakkecske kacajjal ölel,
és a halálnak
nyelvet nyújtva,
száz évig is kihúzza,
életét az ember.
Jó ez?
a kíváncsiság,

a kapzsiság,
még, még, többet,
jót vagy keservet,
de kapni, érezni,
csak még totyogni,
botladozni,
és szeretteink tekintetéből,
a búcsú bánatát,
vinni messze, messze,
az ismeretlen végtelenbe...?
Aztán az utolsó erő,
az a lehelet,
ami egy kis lángot lenget,
fejüknél áll majd ez a gyertya,
és vászon, viasz, bágyadt bőr szaga,
bevonja a szobát.
Mély csönd,
és nincs tovább,
a zaj: a könny gördülés,
nincs lélegzet,
nincs láng libbenés,
csak merev tekintet,
- mondják - ez nem a vég,
aki hisz, annak a kezdet.

Feltámadás

(Az elpusztított kerepesi temető emlékére)

Feltámadunk!
hirdette kőbe vésve,
az elpusztított temető
kapuján,
a hit támaszának,
a remény sugarának,
naiv vagy igaz,
isteni varázs-szava,
s hittem gyermekként,
hogy majd halottak kara
borul a sírokból ki,
és foszló gyolcsait
zengve leveti,
és indul, lebeg
egy porladó sereg,
mind mind visszatérnek.

S velük talán a haza is újra éled.
Feltámadunk! -
ma is látom az írást,
intést a messzeségből,
tőlünk tétova hívást.

Rég halott apám, anyám,
halljátok ti is?
Feltámadunk majd
veletek mi is?
Hogyan, miért, hova?

Életünk nem oly ostoba,
mint a végtelenből hiszitek,
százszor száz éven át vagyunk,
és valahogy mindig veletek.

Halljátok hozzátok motyogott
ritkán röppenő imánk?

Ismeritek milliónyi hibánk,
ami több, mint a jó, a nemes,
jöjj hát Feltámadás, siess,
mert beteg lett a víz,
rohad a nád, a sás,
durva gaz fonja be
a kidöntött kaput,
és mérges füvet, laput,
tépdesnek ebédnek
az emberek.

Szellem beszéd

A földforgásból egy napon,
szellemünk kiszáll,
és messzi, ismeretlen futam
tűnő sorsa.

Emlékünk még éldegélhet,
utódok, barátok beszélnek
rólunk egyre kevesebbet.
Hűvös templomokban
olykor mécseslámként égünk,
könyörgések kérik segítségünk,
hogy vigyázzuk életüket a még élőknek...

Micsoda hálás szerep ez, egy színésznek
a végtelenből válaszolni,
csupán a gondolatra,
vagy halkán motyogott szavakra,
felszítani parazsát a reménynek,

hogy mindent, amit kérnek,
féltnek, szeretnek,
kutatnak, keresnek,
megkapják.
Vigaszt viszünk,
mindent megteszünk,
csinálunk sok csodát,
ezért vagyunk mi,
szálló szellemek,
a földi ember
hit mámorában,
örök időkön át,
győzhetetlenek.

Görög kövek

Dőlt, repedt, fehér a naptól,
pórusain gyík iramlás jelez életet.

Szél simítja, hűti szerelmesen
a nagy száraz testeket.

Görög kövek.
A legtisztább levegő kereng
közöttetek,
és viszi a hírt:

Ide megtérni jöhet,
aki gépek és képletek roncsa.

Örök életet adtatok
költők rólatok visszaverődő szavainak.

Harcok és szerelmek elnyúlói,
rátok fonódva sóhajtottak,
az isteneket keresve.

Ti intelmei a libbenő Időnek,
a Mindenség e parányi forgógumóján,
hol élünk egy villanásnyit,
nevetségessé tesztek minden igyekezetet.

Egy öregasszony
A törődött öreg,
görbült háttal,
inas lábbal,
mindig siet.
Kevés az idő,
a virág is talán
még csak egyszer nő.

Motyog, intéz, megy,
rakodik,
múló percekkel
viaskodik.

Aztán jön a nagy
nyugalom,
a puha halál,
amire titkon
régóta vár,
elviszi majd,
lágyan karolva
derekát,
báránnyfelhőkön át,
ahogy giccses képeken,
gyerekek szóló
szent intelem
mutatta réges-régen,
az egyetlen biztosat,
hogymind elmúlunk
egyszer,
kik itt nyüzsgünk,
a kéklő ég alatt.

Életalkony

Felel a szél, a rét, a csöndes éj,
de senki más.
Ne is kérdezd - hogyan s miért?

Emléksor leng körül,
és rád nevet belőle, amiszép volt.
Mert sokszor tudtál örülni Barabás,
sokszor hagyta szálldosni szellemed,
bűvölve bámulók hadát,
és mámort sóhajtvam, hány asszonyt öleltél,
mindig az igazit keresve?

Nem is volt hozzád olyan kegyetlen az élet.

... De most hűvös este lett.
Búcsúzni kell bal lator.
Jézus rád is nézett a keresztről,
ezt nem tagadhatod.
Mégis nélküle gyötrődöttél, örültél,
te gyakran jó, te hányszor rossz?

Csak majd, ha hörögni fogsz,
fordulsz újra felé,
emlékeztetve őt, aki úgysem felejt,
hogyan valahol,
még mint gyerekek,
már találkoztatok...
igen... a dunaparti padok...
hisz ott fogócskázatok.

A budai Duna-part Linzben

A víz szaga hozta a gyermekkor izgalmait a gyomor tájára, meg a szegycsont mögé az emlékezés pezsgését. Arcokat, lépteket, gyerek kocsiakat, padokon ülő véneket, akik visszabámultak önmagukba, vagy a felhőket figyelték több értelmet találva egymásba gördülésükben, mint elmúlt életükben. A víz szaga hozta, a Dunáé, Linzbe a budai partot... És mint a festő könnyű ecsettel színt színbe úsztat, úgy tűntek elő a lapátos hajók,... dohogó kotró ásta, hánnya a homokot, a szíjj-arcú kocsi kátrányos fát, pallót rakott, míg a másoknak vastag lovai nekifeszülve húztak, húztak. Vörös pófából borgőzben zúgott a lovak neve: „Bandi... Lujza, ne te ne...” Káromkodás kente a kereket. Hab, tajték a rézszer számon... ló, ember levegő remegett... S mire végre meglódult a fuvar, csodálni való a halász maradt, mert hálójába egy haldokló hal akadt. És az uszályok... hidak alatti suhanások sötét asszonyai, heverve, halkan csacsognak a szürke vízzel. Szenet, búzát, követ takarnak fekete köténnyel... és hívnak, hívnak hosszú, szélmosta, tiszta útra, tájat ígérnek mindig szebbet, csípőt, mellet, meleg dombot, hol meg is pihenhetsz, zenét és erőt... De látod azt is, hogy testük felett, feszített kötélen, matróz gatyája, gyerek inge lebeg. Jókora ketrecben vagy tíz tyúk szeméz és egy lány vödröt merít... - várnak. Majd húzzák őket Bécsnek, vagy tán csak Vácnak. Ott születtem és éltem, mint gyerek, a budai parton. Ízét, szagát magamban hordom. Vontatók, kötelek, zászlók, cölöpök és a szép kecsge orrú hajó a „Zsófia”, a csilingelő kilences villamos, hidak, házak, az ég és a felhők a Parlament felett, jobbra a Citadella és balra a Margitsziget, csavargások Óbuda felé... régi titkok, gyermeki csodák... emlékükről örökre követ. Sétálunk. A barátomat hallgatom. - „Ez Linz legújabb épülete. A mérnöki munka remeke. Benne az új Koncert-terem. Európában a legjobb. Karajan is így nyilatkozott” - mondja nekem, kedvesen mutatva a várost, ahol él és remél. Különös fény simogatja a vizet. Langyos az idő, sok az öreg. Meg-megállunk és nézzük a Dunát. A folyó derékon öleli Linz városát és kanyarogva viszi tekintetünk... Nagy luxus az emlékezés, tán árt is nekünk. A Koncertház felől egy kórus dallama suhint. Idegen hangok hullanak a vízre. Búvól a perc, az estelő varázs... S mint gyenge tűzcsiholás, átfut mindenben egy kicsi szél. A kórus elhal, halk zene kél... és valaki mintha messze, a fényben lengene... Magányban meghalt puha anyám? vagy régen lehullott délceg apám innen intene?... Szelleme szállnak a Duna felett a linzi alkonyatban?... Mi, vagy ki hív a budai partról szakadatlan?

A viszontlátás

1989. július

Gyönyörű törmelék,
négy évtized után is háborús sebesült,
életet hajdan, de nagyon élvezni tudó város,
mi lesz veled?

Mikor kap új gúnyát
rengeteg házad,
sok omló villád, palotád?
Mikor vidámodnak udvaraid?
Szürke kapualjakban,
repedt folyósokon,
mikor szűnik nyögése, sóhaja
csoszogó öregeknek,
akik cipelve a napi kuporgatott elemózsiát,
ismernek minden csorbát
a lépcsőkkel való küzdelemben?

Nyugdíjas lettél Budapest?
Nem hiszem...
mert soha nem adtad és adod fel,
mert gondokkal, kopottan
konokul bízva, mint évszázadokon át,
fanyar büszkeséggel,
legföljebb viccelsz a hozzád méltatlan élet felett,
és a keservet
hamar felejteni akarva,
érzem hogyan lüktet újra
óriás, sebzett szíved.

Hány generáció ügyeskedik majd
szépséged érdekében,
polgáraidba nemes gondolkodást,
becsületet töltve,
amíg kívül-belül megújulsz,
hogyan e világrohanásban,
Földünk híres városainak
élvonalában
csendüljön újra neved?...

Szinte egy Élethossz után
láttalak viszont örök barátom.

A délutáni napfény a pesti dunaparton
foszló bérpalotáidat vigasztalta,
és a budai oldalon,
ahol születtem,
mindent megláttam,
amit szerettem.

... De mintha keskenyebb
volna az aszfalt,
s hol a gyerek,
aki hordós káposztát falt?
S nincs kofa,
nincs kosár számra paradicsom
a Batthyányi téri piacon,
az Anna-templom is,
mintha kisebb lenne,
járt erre egy verklis,
mindig részegen tekerte.

Most a „Vízi-város”
szürke-szegényen keresi a „rendet”
ám a Fő-utcai „süllyedt” háznál,
a szél szellemeket kerget,
azt huhogja:
... óh az évek...
futnak, futnak az évek...
és, bizony az Életívek,
önmagukba térő körök,
a Szülőföld... a Gyerekkor...
az Halhatatlan... az Örök...
és száll a szélben
sok régi emlék.
Szól egy hajó duda,
simít a Duna szaga,
lépcsőn ülő remélők,
horgászó időtöltők,
emberek, hangok, az otthon,
szívszorítón a régmúlt,
mint kaleidoszkóp
forog, pörög...
csak az aszfalton,
most nem zörög
rolleren,
nem hajt facsigát
ostornyelen,
egy kisfiú.

A múltba nézni, langy fájdalom.
A jövőbe látni nem lehet,
de VALAMIT mindenki tehet,
hogy betegágyából
talpra álljon,
drága örök barátom,
Budapest.

Depresszió

Sűrű úszó ködben
fázva jártam
egyre körben.

Fütyöltem egy dalt,
valami fanyart,
hogyan tudják,
kik köröttem
tévelyegnek,
merre félek.

Vártam választ,
csak egy hangot,
bágyadt sóhaj,
feléd tartok,
egy árnyat
a gomolyban...

Semmi nesz.

Hideg verejték
vizez,
és fütty dalom
halkul, törik,
és a csöndben,
csak magam
köröztem,
keresve utam
a ködben.

Téli vonaton

A mezőn fehér takaró,
szép, puha, vastag a hó,
ködöt lehel a dombtető,
homályba merül erdő,
árok, cserje, gát,
a tél játszik most,
lassú, szomorú szimfóniát...

Alvó magyar földek,
suhannak, jönnek, tűnnek,
fátyolba burkolt lejtők,
szekér nyomta tekergők
táncolnak bús kesergőt,
és intenek a meleg vonatoknak,
ahonnan bámulom a tájat.

Oh, mennyi vágyat
altat itt a tél.

A messzeségben
mozgás támad.
Magányos férfi lépeget,
baktat, ténfereg,

Honnan jön? Hová megy?

Se ház, se csűr,
csak ő, az egy,
aki él a téli képben.

A hóban csapást talpal,
s halad, talán egy dallal.

Miféle feladat terheli?

Szája előtt a pára, tán morgó szitok?
És bánatát leheli ki?

Egy távoli emberi mozgás.

Vajon ez az élete,
ez a dermedt zsongás?
Talán itt született,
s itt várja a véget.

Hány lépés még a cél, ahová tapos?
Hol van a ház, az ágy, az asszony,
meleg, kenyér szagú, takaros?

Mélyen szunnyad a táj a hó alatt.
Ködmönben, csizmában,
az ember tapos és halad.
Alszik a magyar föld.
tavaszra vár,
ősidők óta csak vár.

Kattog a vonat a hideg síneken,
a kerék ritmusában ver a szívem.

Lesz még zengő nyár itt?
Lesz még boldog élet?
Kell, hogy legyen...
töretlen hiszem.

A Káli-medence

A Káli-völgy, a Káli táj,
ez bizony ősi magyar báj.
Dombos-bozontos erdei,
vadnak, vándornak gyönyör.

A mezőn, mesgyén ballagót,
megsüvegelik az itt lakók,
inkább ma már az öregebbje köszön,
mert nem tudni,
mikor megy mennybe, aki szembe jön.

Ha csönd van,
ha csak a fű neszez,
ha már tücsök sem rezeg,
szinte el sem hiszed,
hogy az Édenkertté tágult
lankák fölött,
gond, sóhaj és nyögés
húzza a lila ködöt.

Akik itt élnek,
csak nyaranta remélnék,
ilyenkor széna szag és ló imádó
turista had,
főleg német,
a kocsmákban fenn akad,
és borral zsibbasztva
bágyadt agyát,
dicséri az olcsó magyar konyhát,
aztán tömött gyomorral tova bőfög.

Itt járt,
dülők, földek, házak között,
nyoma vész...
marad a dimbes-dombos,
erdős-bozontos
mesebeli táj,
a Káli báj.

Nyári este a Káli-medencében

Ülök, nádtető fölöttem,
sok terített asztal köröttem,
bódultan esznek a német nyaralók,
tömik magukba, élvezik,
vaskosak,
súlyuk már nem is méretik.

... Oh, ős Káli-medence,
betyárok és pásztorok
tüzén sült birka pecsenye,
édes vidéke e drága földnek,
mire hinti rőt fényét
most a nyugvó Nap?
s mi lesz tovább?
mi lesz holnap?...

Magyarul alig rendel
étket itt a vendég,
a szorgos pincér had
ismeri már a német szavak rendjét,
és sűrög-forog, hordja a tálakat,
a főnök velük,
egy remek vendéglátó csapat,
a konyha híre messze jár,
így minden német autó,
a „Káli Vendéglőbe” beáll.

... Mondják, mikor már a vendég gyomra
szája széléig tele.

Motyogva számolja ő és neje,
mily olcsó volt a halom,
amit evett,
és magyar pénzel fizetve,
dupla élvezet.

... Repedésig zabálni. Ez a terv,
utána bágyadt révületben,
böfögve ágyba szállni,
igazítani még egyet a hason,
hogy a vendég jól aludjon
Dörgicsén vagy akár Tagyon,
és Badacsony borával ringatózva
sült kacsák, kolbászok zuhatagja
édesítse balatoni álmát,
készítse elő másnapi zabálását...

Ez az élet, ez a jó,
éljen a német nyaraló!

Az asztronauta

Száll,... száll a vékony légben,
egyre messzebb, mélyen a sötétben,
hol a mindenség rejti titkát,
és keresi ott is társát,
a földi ember.

Fém burookban lebeg,
mint mű anya méhében,
egy mű gyerek.

A tudomány magzata ő,
reszketve lesik,
mi lesz, ha felnő.

Csövek, kapcsolók, itatják, etetik,
és műszerek mérik,
ha emészt, ha vizel,
minden hang, minden jel
megmarad
jegyzi computer,
és szalag...

Tud majd remélni, félni?
és akar a Földre visszatérni?
Tud majd szeretni?
és itt újra élni?

Élni, de hamar, amíg lehet,
mert, ha minden romba dől,
és elfut az ember
a kapzsi tudomány elől...
ő majd messze száguld a Föld felett,
védi a fém tojás,
amiben ül, amiben lebeg...

Igen,... mi lesz, ha tényleg
romba dől itt minden,
és csak ő marad meg ott fenn,
egy szál ür ingben?

Intrika

van élet nélküled?
ki fúr kit,
ki fúr meg?

Ha netán dicsérnek,
egy „de” nélkül
ritkán teszik.
Gúnnyal verik
egymást a magyarok,
és röhögve élvezik
ha marhatják
a „marhát”,
aki éppen nincs jelen.

Ám megtörténik néha, néha,
hogy csak jót szólnak
érte... róla,
- mondva -,
jól végzi dolgát,
egy karrierista.

Hajnal Coloradóban

A sziklák szabta láthatár
a Nap felé dől.

Egy tépett arc, egy orr, egy áll ez,
a fényre a Föld most ébred.

Hajnali sas kering, figyel, suhan,
és halni kész zsákmányra zuhan.

Évmilliók gyúrték, vájták ezt a tájat.

Tető tetőbe szakadt,
és minden vágyat,
amit férfi megálmodott,
kínál a völgy, a fenyves,
az arany, a kártya,
vad-vizek futása,
iramló szarvasok,
száguldó lovak patája
dübörgi itt a biztos holnapot.

Colorado, hány hősről dalol
a napszagú, vagy havat kergető szél?
Nem lágy hant takarja itt
kincseket őrző s teremő fiaid
edzett csontjait.

Erdők s hegyek katedrálisában
nyugszanak ők az ide hulltak.

Ember, mai erődet tőlük kaptad,
ne feledd hát az izmos, kemény múltat,
rövid történelmed zászlaját
tartsd büszkén magasra,
gyorsuló időnkben
maradj lelkedben tiszta,
nyílt szívű barát, ahogy megismertelek,
ahogy Amerikát hinni akarja a világ.

Szeptemberi éj

A mozgás megáll.

A szél is vár.

Szünetel a küzdelem.

Pihenni tér,

ki nappal él.

Figyel, készül,
ki majd a mély-kék éjbe szédül...
és felbúg bennem a vágy,
ölelni lüktető derekát
egy nőnek,

ki sóhajtvá, nyögve fonódik,
aztán fájón, búcsúzóan,
esti dalt, fanyart,
dúdolva alszik el,
s fölötte csillagok,
hold kanyar,
körötte suhanás, elmúlás,
- gyönyörű ravatal.

Régi őszi séta a budai Dunaparton

Szél kergeti a vadgesztenye
sok-sok, hullt-halott levelét,
zörögnek, pörögnek és odébb,
az üres padoknál,
pihennek kicsikét.

A természet morzsái ők,
és csöndes dobpergési a halálnak.

Ma szárazon, holnap esőtől ázva,
az utcaseprő taligája zárja
végső jelenésük.

A Dunapart kihalt,
egy messzi léptű lány
piros kalapja kelt kedves zavart
a szürke képben.

A borzongó vízen
sirályok ringanak,
uszály áll kikötve,
a lépcsős part alatt.

Mint ős állat csontváza,
mered egy kotró,
nem hány homokot a partra,
a szürke víz jár
árnyáncot alatta...

És bizony nyárra, tavaszra hetykén fűtyül,
Láncon, kötélén hegedül,
az ős szagú szél.

... Lesz még e séta után itt Budán,
meleg, mosolygós tea délután?
Fogunk még hallani
nyitott ablakon át
halk zongorát?

Látunk párnán könyöklő nénikét,
ki utcája macskakövét
bámulja eseményt várva és csodát?...

Kopott gesztenyefák,
rozsdás levelek,
ne hívjatok, ne intsetek,
szeretnénk veletek megélni
az édes, ravasz tavaszt,
ha majd a Nap rügyet fakaszt,
ha zöld lombotok alatt
újra suttog a szerelem,
és gyerekhad cikáz
járdán, parton, tereken,
ha felbúgnak a hajó dudák,
és vén lelkünkben, bár recsegve,
de szólnak még apró harsonák...

A mi ősünk is életet váró álom,
de tudjuk... ő itt van...
és kívánósabb, mint nyáron,
velünk sétál karöltve a halál.

Októberi napfény

Ülni puha pokrócba burkoltan
a kertben, egyedül,
hallgatni, ahogy zöld lomb, lágy bokor,
ősz szél-táncba lendül,
és a fény, ez az októberi,
még jó reménnyel hinti,
fáradt, tar fejemet...
oly békés pillanat ez,
hogyan megáll a gondolat,
s minden agy-sugallat
pihen.
Csak suhogásban,
fény bujdosásban,
gyöngye csöndben lebegsz.
E percet rögzíteni nem lehet,
csak érzi sejt, szív, pórus,
és az sem zavar,
ha orrom körül,
sárga darázs kórus,
ding-dong, illatot kavar.
Egy perc csupán,
ez a nagy varázs,
s mint halál előtti
képsor rohanás,
a múltba ragad,
és harminc, negyven év,
olyan, mintha tegnap lett volna még...

mintha tegnap... minden, aki és ami élt...
egy zsongás, egy pillanat,
és az élet,
egy őszi napsugáron elszalad.

Az erdei úton

Nézd a fákat...
Látod rajtuk
a vénasszony fátylat?

Október vége,
a szép ősz utolsó fellépte.
Hulló, haló színekkel
még csábít
a bágyadó primadonna,
örök szerelmek
kuplerosa,
az őszi erdő,
még nem meddő
kísérlet,
ha maradék lombjait,
kacéran rázza a szél.
Harsány, meleg nyár,
erős, napos élet,
visszajössz-e majd?

Mindig félek,
ha haldoklik a táj.

Ha nedves ágak,
csontvázak,
nyúlnak utánunk kedves.

Tudom, minden temető csendes,
de az élet lármája a miénk,
az tartott össze veled,
és jaj mi lesz,
ha egy napon,
kisiklik a kezemből,
szép, meleg kezéd?

Mi lesz, ha az ősz
minket is avarral takar,
és nem tudja majd,
ki csontjainkba botlik,
hogy több örömünk volt,
és kevesebb a baj,
hogy szerettünk
egymásért élni,

és remélni,
hogy szemünk kialvó fénye,
utódainkra hull,
és őket áldva, féltve,
tűnünk az ismeretlen messzeségbe.

Tavas

Minden domb, dudor,
minden völgy, hajlat új,
minden mell, tompor, lábikra,
ritka kincs.

Bozót, mező, faág, sövény,
még a temető is szegény,
csiklandva felnevet,
és hozza a szél a jó hírt,
- úgy érzed csak neked -
hogyan élj, örülj és szeress.

Nyár

Kutyák loholnak,
lágyan ringó magas fűből
fel-fellobognak,
nyelvük csapódik, foguk villan,
fürdeni futnak hűs patakban.

Velük liheg az árok,
az út, a göröngy, a bágyadt lomb,
s mint vágyó ágyék,
lúktet, nyög, döng,
a pipacsvörös domb.

Táncol a Föld a Nappal,
fénytől, kéjtől se nem lát, se nem hall,
minden átlátszón, gyengén remeg,
árnyékba dőlve sóhajt a vándor: vizet.

Embermozgás csak egy van
a hő-katlanban,
a rom malom mellett,
a pék lánya billeg...
karolják egymást egy legénnyel,
nem törődnek a nyár hevével.

Ősz

Hív, húz, azt súgja heverj,
halkan énekelj,
színpompájában tévelyegj,
álmodj, duruzsolj, kéjelegj,
beszélj lovakhoz,
hulló lombokhoz,
figyeld a szél szagát,
sárga és mély-vörös erdők
nedves, bágyadt illatát,
mikor a föld mélyet lélegez,
és valahogy minden úgy tesz,
mintha lassú táncba menne,
egy hűvös, néma bálterembe,
hol fátyol bomol,
és egy ködgomoly
kövéren tova libben,
és szelíden sötéten
velük tűnik,
a halkan síró táj.

Tél

Tűz, tűz, hasábok égnek
bőg a kályha,
nézz a lángba,
s ne szólj.

Tompán jut hozzád
a kinti hang,
távoli harang,
már nem figyel kutyád
szokatlan neszre,
az élet beszűkült
egy ablakkeretbe,
üvegjén szép jégvirágok,
csöndbe burkolták a Világot.

Fehér dunyha alatt
alszik a mező,
görbe fa, özvegy, fekete kendő,
amit látsz,
ha az úton jársz.

Az egyetlen bízató,
a befagyott kicsi tó,
olykor gyerek sereg
csúszkál jegén vagy korcsolyáz,
és nevetésük,
tavaszcél, életől
harsonáz.

A grosshaderni klinika

Ülsz, vársz,
majd szólítanak,
neved mondják,
de csak szám vagy.

Beton s üveg,
óriás épület ez,...
Tudományok útvesztője?
Első lépések a jövőbe?...

Hogy itt az ember testét,
mikro-mini parcellákra szedjék,
millió kilométer érben rohanó vérben,
a bajt megkeressék?
Sejtek absztrakt formái között,
a lét titka mögött,
néha Istent is megleljék?...

Emberr javító műhely ez.

Szobái, folyosói, sóhaj orgonák sípjai,
bágyadt, búcsúzó pillantások,
reménytől vibráló kacagások
kísérnek... mindannyi kísértet,
és téged is, ki tétován
a halált lesed,
amint átjár a várószobán,
befon a kórház,
megsuhint a láz,
a szagok, a csövek,
csoszogó betegek,
villanó műszerek,
orvosok, ápolók,
akikről azt hiszed,
itt senkise téved
... igen, amíg vársz,
befon a kórház,
nem ereszt el,
s hogy mit ért az élet
egy kőkorszaki dorongnak,

és mit ma egy „labornak”,
az itt dől el.
Ülsz, vársz,...
és egyszer csak,
neved mondják,
ami nekik idegen,
de megpróbálják
kedvesen,
betűzgetik,
kimotyogják,
- ilyen is van?...
megcsodálják,
nevem színfolt
életükben,
s már nem csak szám,
de Ember lettem.

És hirtelen,
az ablakon át látom,
mint egy régi barátom,
sudár nyárfá áll ott,
amerről jöttem,
és észre se vettem,
kinn még fecskék is
villanva szállnak,
de szépek vagytok,
de elbámulnálak,
ám egy professzor
vár rám,
és ítél felettem...
Talán látjuk még egymást
Élet, ... örök Szerelmem.

Betegen

Kórházban fekszem,
az ablakon át,
kopár faág
himbálja görcsös derekát,

A felhők
vénember pofát vágnak,
s a meleg beteg ágynak
repülni vágyik kedve,
tengerek felett pálmás szigetre,
öblök homokjára szállva,
csillogó vizek varázsába...

Megértem kérem,
mit ér a test, ha ép,
ha sejt, szív, tüdő ütemre lép,
tudom, az a ritka, meglepő,
ha nátha fertőz és orrod nő,
ha láz fűt és gyomrod rotyog,
csodálkozol és kérded
hát egyszer én is meghalok?

A kórház megráz,
gyógyít és beteggé tesz,
azt hallod naponta,
holnap jobb lesz...
és várod a szabadulást,
a szabályos szívdobogást,
mi elhagyott, az erőt idézed,
amikor volt észre se vetted.

De jöhet még sok öröm,
még mondhatom, hogy köszönöm
Élet a sok szépet,
drága nőmet,
kinek özvegységét
már most utálom,
nélkülem ne kacarásson.

Legyünk jó barátok maradék Idő,
fonnyadt virág illatodat temető,
vigye messzire tőlem a szél.

*Dr. Szarvasy Misi drága barátomnak,
ihlettem ezt a verset, aki félelmet
nem ismerve kiszállított Január 26-án,
1990-ben a feldafingi csodakórházba
Bielesch csodadoktorhoz.*

Influenzajárvány

Hidegrázás,
orrduulás,
fulladozás,
csak csalódás
az élet,
minden sötét lett,
a mellkas repedt pléh hordó,
ha szólsz,
úgy hangzik,
mint rozsdá kaparó
gonosz manó sereg,
fejből nyakba,
térdbe, bélbe,

onnan seggbe rohan,
s velük suhan
forrón a láz,
vírus bombáz
tegnap még ujjongni
tudó sejteket,
alig látsz,
hápogsz,
s ha soha nem,
most veted a keresztet,
mert nincs más remény,
csak valami kemény
gyermeki hit,
ami észrevétlen
vezetett, vitt
évtizedeken át,
és tartja benned a lelket,
így hinni tudod,
hogyan romlandó tested
még játszani fog a széllel,
hiszed meggyőződéssel,
hogyan izmaid csak pihenni tértek,
és még sok napsugaras évet
enged élned ... ő...
tengeren?... hegyen?... tavon?...
falun?... városon?...
talán egy szép őszi alkonyon
Budán?...
Igen... lázban zsongva,
ezt hiszed nagy bután.

Trombózis

Ha híg a vér,
és a mérhetetlen tömeg ér,
mint folyót, patakot, vadvizet,
szállítja testemben az életet,
vajon e hígulás nem tesz több kárt
agyamban, mint eddig?

Mikor gondolatban,
oly sok csodás dolog
ugrált fejemben, néha topogott,
és arra várt, hogy papírra vessem,
de nyugtattam - majd holnap,
vagy jövő kedden.

Hiba volt a tettek fittyet hányni...
Most nincs más dolgom, csak várni.

Ágyamból egy tóra bámulok,
a vízre, amin oly otthon éreztem magam,
fáradok, gyengülök, tompul szavam,
és nem értem, miért, hogyan,
miért engem talált,
és játszik velem halált,
néhány lázadó vérgöröngy.

A szívem meg-megbillen,
nagyokat döng,
és plasztik csöveken
csöpög belém
a szerény remény,
a szépnevű Heparin.
... Oh, Heparin...
jobb lenne, ha lenge-fátylas
táncosnő nevezné így magát,
és színes plakáton bámulnánk
teltívű, sápadt tomporát,
és, hogy fényben, kékben, zöldben,
újra fellép Yvonne Heparin a „Vödörben”...

A „Vödör” füstös, kültelki mulató,
a szép Yvonne ott tekereg, oda való,
de most itt van és a karomba csepeg...
nézem a belém döfött vékony csövet,
és érzem, értem,
csodás érték a perc, az óra,
és kopaszra érett korom óta,
mint libbenő köd a szélben,
száll a szent idő fölöttem...

Bágyadt vigasz csupán,
hogy Yvonne Heparin
táncol át a langy betegszobán,
és tűnik lassú imbolygásban,
búcsút int a sárga homályban,
fáradt, festett arcán könny pereg,
késő van ... én is lassan elmegyek.

Sarasota után

(1992. november eleje)

Az ősze, esőbe,
morc pofák közé,
villamosok, autók,
köd ülte gyömöszebe,
minek érkezünk?

Szívünk a Napé, tengeré,
élni ott szerettünk,
minek nekünk még
a szokott hajsza,
hiszen mihaszna
létünk már biztosítva van,
és gyors percekből szőtt
lepedőben táncol előttünk
a halál,
és ijesztget gúnyosan,
hogy mily ostobán,
baktatunk át a csodán,
ami az élet,
és szórjuk könnyelműn,
a rengeteg szépet,
átsiklunk, mint víz a sáson,
sok gyerekkori álmon,
húzzuk, tépjük a napokat,
számolgatjuk nyugdíjunkat,
és a végső órán az a bizonyos,
lelkünkben már lassan poros,
mindent mérő szerkezet,
melyik serpenyője nehezebb?

A hiányérzet, önvád,
meg nem tett dolgok súlya süllyed mélyre?
Vagy a sok szépnek,
kedvnek, aranyló emléke?
Hogy könnyedén, mosollyal
intsünk búcsút a Földnek,
s csókot szórjunk az örömek?
Vagy önvádak ádáz csavargatása,
lökdössön át a túlvilágba?

Most itt totyorgunk esőbe, sárba,
de mégis, de mindig
csak a tavaszt várva.

Unoka

Várom ... mikor jön?
Meddig marad?
Van-e számára jó falat?
Megyünk sétálni?
Majmot, oroszlánt nézni?

Vagy bambán gurigázva,
kis autókat lökködünk,
és berregünk, zümmögünk,
a kanyart csikorogva vesszük,
és komolyan hisszük
a szöveget,
ha összeütközünk.

Ilyenkor magázzuk egymást
felháborodva,
rendőrség, mentőkocsi,
már várnak a sarokba,
és dudálva jönnek,
gyors adat vevés,
kevés vita,
ki volt a hibás,
nem nagy a galiba,
de néha kötözés,
elsősegély, mélylégzés,
miegymás,
és megy tovább
a kanyarvétel,
zümmögés, berregés,
autó lökködés.

Utálom ezt a játszást,
ő tudja ezt, de evvel zsarol,
hív, szinte átkarol,
és oda húz,
ahol dobozokban
már rengeteg
ütött-kopott
kis autó van,
szinte egymáson hempereg,
a kényeztető játék sereg,
szeme csillog és nevet,
ha látja, hogy ugyan keservesen,
de tolom, lököm, berregem,
és megteszem,
hogym játszom vele autóst
a szőnyegen, kereveten.

Mi lesz belőle és hol,
húsz, harminc év után?

Csoda váró hitét, lelkét,
naiv, tiszta tekintetét,
remélem nem töri nagyon szét
az élet.

Két férj két feleségről beszél

Az enyém...
szép és kedves,
izgalmas, rendes,
kibírhatatlan,
pótolhatatlan,
életem színe-java,
tetteim mély tartalma.
Kell, mint a kenyér
és mint a víz,
ő nyelvemen az íz,
ő a meleg Nap,
az éji csönd...
hajában megpihen
a szél szaga,
mindig új nekem
bájos mosolya.
De lénye néha
könnyen ingerel...
lázadj fel! -
sziszegem,
és azt hiszem,
kalandok, új nők,
nagy röhögések,
titkos ölelések,
az élet csodái várnak,
a Szabadság!...
minden férfinek része,
mint féltett
testrésze.
hát lázadj!
szemed villanására
hány szem felel,
az élet rövid,
élvezni kell,
szakad, vagy törik,
rohanj,
mert vádolni fogod
önmagad,
ha pillád
egyszer végleg lecsukod
és szádból kiesik a falat.
Igen - betörtek,
mint egy lovat,
húzod az igát,
cipelsz kosarat,
törlöd az edényt,
egyre gyakrabban
adod fel a reményt...

és egyre gyakrabban érzed,
nincs... nincs nélküle élet...
Szereted betakarni,
ha alszik,
ha lába kilóg az ágyból,
a hűvös szobában,
hol álmára vigyázol,
ahol polcról, falakról,
régí fényképek nézik
ezt a fészket,
és emlék keretbe fognak
minden együtt töltött órát,
szusszanását a belső csöndnek,
az örökké zsongó örömnél,
hogyan van,
hogyan él,
hogyan nincs
rajta kívül társad...
érted ezt?...
mondd, hogyan van ez nálad??

A másik sóhaj...
s felel:
Az enyém más...
mért vettem el?...
kérdezik a barátok,
s mondják tapintattal,
rajtad ő az átok,
és mindenki vigasztal...
Nem, az enyém más...
a tény, hogy megtörtént az eset,
befon, mint hínár,
lehúz, mint a sár,
ez igaz...
de nem ő akarta,
én se igazán,
és egy napon,
dél előtt...?
vagy délután?
ott álltunk gyűrűzve,
mint vándormadarak,
köröttünk rokonok, barátok
röhögtek, mint szamarak...
Nem hinném, hogy szeret,
kedvetlen,
soha nem nevet,
nem érti, amin én vihogok,
próbálja megszokni
hogyan vagyok,
hogyan jövök-megyek...

és ha együtt vagyunk,
percről percre
csúnyulunk.
De még fiatal vagyok,
ha nélküle lépkedek,
ragyogok.
Szeretem az embereket,
és ők is engemet...
A munkámban kivirulok,
és olykor régi önmagammal
titokban szórakozok,
élvezem, ha azt játszhatom,
sugaras-boldog vagyok,
amilyen volt ifjúságom.
Van egy kedves,
mindig vidám
nagy seggű barátnőm
Marianne.
Könnyű lesz a szívem,
ha ritkán
együtt vagyunk,
s bolondos bután
szórakozunk.
Hogy finoman mondjam -
sorsom nem rózsás,
ezt belátom,
és az egész
gyakran bánom,
de mit tegyek?
tépődöm eleget...
szeretném az erőt,
békésen elhagyni őt,
ez lenne a legjobb,
nekem s neki,
biztosan lesz,
aki újra elveszi.
Gyöngé vagyok?
Félek?
Valami csodát
remélek?
Előttem néhány évtized,
ha vele maradok,
mindent szürke felhő övez,
ezt tudom,
mégis vele gördülnek napjaim,
ólmosan, monoton.
Neked jó barátom,
irigyelnék,
de vár három tárgyalásom,

a negyedekre este rohanok,
és későn, ha haza jutok,
nehéz álomba zuhanok.
Remélem hamarosan látlak,
add át üdvözlétem
a földi boldogságnak.

A Táj

Oh a Tájban
mindig báj van.

Ha kövér nő
nagy fehér dudorként
a fűben ül,
körötte étel, ital,
morzsa, torta -
sok jó falatnak
rabja, bolondja ő -
még akkor is
a fák sustorja,
lombok sátra,
dombok íve,
földek színe,
futó felhők,
árnyék képe,
csillanó vizek
tükre...
szív ütemre
szóló dallam,
és ha halkan
tehén rotytyant,
lapost pottyant,
szép formájú
szarkorongot,
és a rövidlátó
vénkisasszony
éppen a mezőn
bolyongott,
és megcsúszva
a bűz-latyakban,
felkiált: „szerencsém van,
holnap tán kezem kérik”
a Tájnak köszönhető víg kedve,
no meg öröm az is,
hogy itt lesz eltemetve.

Igen a Tájbán
sok kedves báj van,
ám ahol a zöld lanka,
gyárák mögé bújva súgja:
... még itt vagyok,
de félek, fogyok,
fáim gyökere gyöngül,
ágam, törzsem,
ha szélbe lendül,
hosszú JAJ húz át a Tájon,
halld meg hát Ember-Barátom,
mert velem pusztulsz
a kopár Semmibe...
és késő könnyed kevés lesz
öntözni, éltetni a Földet.

A strandon 1.

Tapos a vízben, tolat,
talpa a homokban nyomot hagy,
bámulva bambán semmit akarva,
nyaral egy ember,
s így pihen.

Hasa előre húzza,
a Nap tüze nyúzza
vállán a bőrt,
tengeri szellő
borzolja mellén a szőrt.

Harmadszor lábal, de csak bokáig,
ám szárnyal a kedve merészen,
mert lassan, szépen
átadja testét térdig
a sós csobogásnak.

Neje és anyósa
egy nyugágyon várnak.
Néha az asszony
kövér mosollyal felé int,
hogy jólesőn látja,
mint edzi magát a tervek szerint,
lábával a vizet és homokot vájva
férje a drága.

Oh, már nem a cég
sápadt szorgalmasa ő,
de hét tenger ördöge,
kalandok huncut hőse,
aki majd két hét alatt,

viking óriássá nő,
keble dagad,
ám súlya követi
lelke repdesését,
mert ájulásig eszi
befizetett étkét.

A strandon 2.

A homokon konok napimádó,
gyékényen, vásznon, megsülni kívánó
hever, forog hasra, hátra,
mint pecsenyés tepsiben
liba, kacska, malac húsa, mája,
hogymajd odahaza,
barna pirosan mondja:
remek volt, egy csoda,
tűzött a Nap tíz álló napig,
aztán a megsült nép
fogat villantva hajnalig,
discoban rángatózik,
és másnap újra a strandon
hever, pihen, álmodik,
átlibben minden gondon,
míg egy napon,
oh, vigyázat,
homokká válik,
úgy kiszárad.

A strandon 3.

Nincs rajta semmi?...
Vagy mégis valami?...
Tompóra két partja
barnán csillan a Napra,
és siker versenyre
hívja ki az élet adó fényt.
Bajuszkötőnél kisebb tanga
takarja örökké doromboló
dombját köldöke alatt,
jár a víztől simára csiszolt
homokon... imbolyog, tekereg,
lassan halad,
hogymindenki lássa,
mily tökéletes csípője, lába, válla,
a melle, két drága domb,

bársony párna,
melyekről érdemrendeket osztthat
egy király, vagy a pápa.

Tiltani kellene,
hogymint felöltözzön...
vajon milyen élete lesz
túl az ötvenötön?...
meggömböly majd zenélő teste?
vagy családja lesz és sok gyereke?
talán úgy meghízik, hogy kecses tündöklése,
tétova, lomha döcögés lesz?

Kívánom neki az örök
varázsos nőiséget.

A strandon 4.

Zöng a csönd,
a víz sima,
a bukó Nap
egy vörös csoda,
csillan a testén
a tenger harmata,
s jön, jön, jön felém
a gyönyörű idom,
vibrál az élet
a homokon,
belém olvad a látomás,
most minden meleg suhanás,
alkonyi varázs,
meztelen melle,
csók özön zenéje,
köldökén koboldok
keringője,
csípője csábító bárka,
combja, tompora,
ünnepi lakomára
hív minden kannibált...
feje fölött egy sirály
vigyázott kiált...
mert jön, már oly közel van,
pár másodperc és bekap, lenyel,
kicsit még rágszál,
mert inas vagyok,
aztán a gyomrába terel,
megemészti és kitoj,
akkor rám néz,
megismer...

igen, én vagyok,
aki imádott
ámulattal lihegtem,
ha láttam őt,
az isteni nőt,
amint meztelen
kilábal a vízből,
és csak jön szüntelen,
de soha meg nem áll,
mellém nem telepszik,
csak úgy mentében,
gyorsan megkóstol,
megharapdál,
lidérc ő,
örök öröm és átok...
felébredek...

hol van?
mennem kell... mire várok?

A strandon 5.

Annyi rossz évtized után,
talán nekik is jár a fény a Nap,
s amint látom a sok jó falat,
mert bizony nem sután,
de büszkén viselik
óriás súlyukat,
itt ülnek, hevernek a homokon,
és nyaralnak konokon
vagy tizen oroszok.
A mediterrán spanyol tenger
kilocsog, ha mind a vízbe
betotyog,
mert vidáman, keservesen,
több ezer kilót nyomnak
összesen.
Partra vetett,
vagy öngyilkos
bálna testeket
mutatott, nem is régen,
néhány magazin,
és láthattuk a TV. képernyőin,
amint izgatott állatvédők,
serényen húzták-vonták,
a tengerbe vissza dirigálták
a megkergült bálnát.

Ez jut eszembe,
és szégyenlem a hasonlatot,
de van-e válasz, amit kaphatok,
ha kérdem:
hogyan lehet egy kedves
kisgyerekből
- mert azok voltak valaha, -
ilyen húsok, zsírok, kilók halmaza,
ilyen vastag test,
mely fittyet hány minden földi bájnak,
melyet, ha szerető ölel,
az hegyeket mászhat...
nyolc nő és két férfi a csoport,
jöttek egy gyötört világból,
ahol az evés lett
az élet legfőbb célja,
ahol minden más vágy
még béna álmodás,
most itt emésztik át,
az üdvözítő ideológiát.

A fantázia

A gondolatnak szeme van,
a fantázia lát,
ha csak azt írod:
... ősszel libegve járt...
agyad festő ecsetje,
bágyadt tájat,
pompás színorgiákat,
rozsdát, vöröset, sárgát,
haldokló fasorban,
eltűnő alakját,
mind láttatja veled,
és még omló haját,
melle ringását
is észreveszed,
és hallhatsz hozzá
halk zenét,
a langy légben,
bájos etűd tekereg...
Igen, könnyű így
egy képet festeni,
ha a fantázia lát,
csak annyit írj:
... ősszel libegve járt...
és máris előtted áll
ő, a szeplős, kövér, angyali
Balmazújvárosi Juli.

A nyár vége

A nyár egyre rövidebb,
a víz is hamar hideg,
földekről, dombokról
az őszi integet,
jön a szép, rőt lombvarázs,
hírnöke itt dong-zöng,
egy részeges darázs.

Fonnyad a táj,
almaszagú a csönd,
az esti fény
mindent pihenni dönt.

Nem költő-sóhajtól
éled a szerelmes,
keserves sietés
a perc, az élet,
nincs idő,
bágyadni vágyakozva,
őszi sétákon
karöltve imbolyogva,
hinni a megtalált gyönyört.

Ma hűvös seggű nők
számítók, bűgva libbenők,
keresnek menedéket,
hosszú pihenőt,
egy férfi oldalán,

... Igen, jön az őszi komám,
és vesztett időnek számít
egy álmodozó délután,
de ne bánd, ne félj,
élvezz mindent és élj...
ameddig lehet,
mert a nyár... most már,
komám... egyre rövidebb.

Brazil aquarelle

„Színes” ez a szó lesz a jó,
ha brazil partok, házak, vágyak,
táncoló lábak,
napfénnel festett,
ritmusra rengő,
tekergő barna testek,

e csillogó hamar ifjúság
kavargó forgatagát
néhány betűvel leírnád...
„Színes”
melyben minden árnyalat
megragad,
és forogsz dobra, sípra, dalra,
nem gondolsz szürke holnapokra,
mámor-fátyolba burkol Karnevál,
s már jöhet egy gyönyörű halál,
mert minden éjjen-napon át,
varázsló vagy,
s te csinálsz csodát.

Mit ér az élet... a fegyelmezett,
a pontos, csendes napok, hónapok
monoton pergése...
esőbe, őszbe, télbe kergetnek
a munka, a rend küzdőterébe,
hol terveid, ha megfelelnek,
lassan-gyorsan meg is esznek.
Mit ér a tülekedő
tüdőt, szívet repesztő harc,
a sok megviselt arc,
a pénz és a pozíció,
ha nem él lelkedben
az örök kedv, örök dáridó...
így itt a szegény valóság
nem más,
mint napfénybe tűnő
múló szomorúság.

Kísértés

A szikár, szívós szerzetes
lelkivilága pár napja rettenetes,
a nőt, ki a kertben kapált,
kolostor ablakából leste,
kis résen át éppen oda látott,
mikor a nő hajlongva gyomot vágott
teste, melle hullámozott, ringott...
Szegény, szívós, szikár szerzetes,
a vágytól szinte reszketett.
Egyszer csak kitalálta,
hogyan a kerti úton sétálgatva
olvashatja szent könyveit,
és megnézheti közelebbről,
csak egy kicsit,

milyen is ez a dimbes-dombos,
kíváncos nőszemély,
ki lenge, ledér hálóingben,
éjji álmában is, jaj, gyakran
visszatér.

Ballagott hát könyvel kézben,
és egy padra ült a nő közelében.
Az éppen a görnyedésből felállt,
és szoknyája szélével törölte
izzadó homlokát,
így lába szára, segge partja,
rávillant a szikár papra.

„Szép jó napot” köszönt a nőre,
„Jó munkát végzett. Mi a neve?”
A nő fehér fogát megmutatta,
csillant szemében a Nap tüze,
„Julisnak hívnak,
és két törvénytelen gyerekem van...
hiszi-e?

Csinálhat egy harmadikat nekem atyám,
ma délután, a munkám után.”

A szikár, szívós szerzetes,
e pimasz hangra mit tehetett,
jóízűen felnevetett.

... És hirtelen minden tanulmány,
bölcshozó filozófia,
fogadalom, türtöztetés,
szent krónika,
könyörgés és bűnbocsánat,
a sok földi bánat,
mind, mi fejét feszegeti,
messze tűnt,
egy felhőbe tömörült,
angyal szállt vele a magasba,
és ifjúsága emléksora,
tudással terhelt agyát megrohanta.

... Újra látta szülő-házát,
anyja mosolyát,
a folyót, a nagyot,
ahol békát, halat fogott,
érezte a víz szagát,
és testén a csuhát,
ismerős szél simogatja.
Emlékek, emberek, a tér és távlat,
ahol az élet árad,
ragadták ki a fegyelem ritmusából,
egy, már felejtett szférájába
az érzelmeknek,

és lelkéből tán apró
ördögök beszélnek,
amikor így szólt:
„A hatos szobában lakom,
ott az emeleten van az ablakom,
ha pontosan félhatkor beoson,
de ne lássa senki meg,
vízre kenyérre megvendégelem.”
„Jövök seprűvel, vödörrel szívem,
mintha takarítanék,
tisztá ágyneműt is hozok,
és ha majd jól elfáradunk,
a Bibliából olvasgatunk”
A nő nevetett, perdült, hevült,
a kapanyélre ült és elrepült.

Tangó

Szabad?...
A hölgy feláll,
és a pár
suhan.

A férfi libben
s belép,
szeme bús-sötét,
dönti a nőt,
derekát fogva
szédíti őt,
és egymásra nézve mélyen,
izzó tekergetésben,
pár méteren rohannak,
majd hirtelen,
tág orrlikkal,
megállnak mereven,...
egyet rándulnak,
aztán mélyet, hosszat lépnek,
büszke-kevélyen
jobbra-balra dőlnek,
arcuk egymáshoz tapad,
befonnak szenvedéllyel
széket, ágyat, falat,
az egész füledt szobát,
magukra tekerik
a félhomályt...
és az édes, forró kéjben,
váratlan láb kalimpát
diktál a vágy,

négy térd, boka, comb
kergeti egymást, hadonász,
dobban cipősarok,
összecsap tekintetük,
- érted már mit akarok, -
és két tekerés után,
hajlítva, mint az íj,
a férfi karján
omlik a nő...
hirtelen minden mozgás megáll,
örök élő-kép lesz a pár,
csak a szenvedély zihál.

Boszorkánytánc

Felbukkannak holdas éjjel,
és eltűnnek, füsttel, széllel.
Bozót, cserje,
parti nádas,
fák alatti
hűvös árnyas,
otthona
e kósza népnek,
s bizony hihetsz
a mesének,
mikor
tűz körüli
banya kórus,
vijjog, károg,
táncol, totyog,
nyúzott mókus
üstben rotyog,
bagoly csőrét
gyorsan bele,
ez legyen a fűszere,
három varangy,
rongy meg cafat,
egér farok
a jó falat,
egy zacskóval
kukac metélt,
ne egy az,
aki herélt,
megmakognak,
körbe járnak,
azt suttogják,
add a májad...

két denevér,
rá róka vér,
marék bolha
legyen borsa,
só helyett meg
szüzek könnye,
te kerülsz be
a levesbe,
ha nem szaladsz
nagyon messze,
és szól a tompa
nóta már,
csimm-bumm méla száj,
legény, leány mire vár...
így keringnek
ködben, sárban,
míg elzsibbadnak
a varázsban.

A betűk keletkezéséről szóló mese

Az Ó betű, talán az első a betűvetésben,
mert önmagába visszatérő kerek,
ilyet írhatott barlangfalára egy ős gyerek,
vagy az I, mert csak egy vonal,
és aki egy egyenest húzni akar,
fönről le, kőre, kéregre,
egy I-t alkot,
jó vagy rossz kedvére.

Az A, már mérnöki munka,
háztető padlástérrel,
ezredévekre visszanyúlva,
egy ős építőmester rajzolta kéjjel,
palával, kéKKel.

Az Ó és I után,
gondolom, előbb a Z következett,
a Z már nagy dolog,
egy fantázia löket,
egy húzás jobbra,
onnan ferdén zuhanni vissza,
és újra jobbra,
cikk-cakk, a vadnyúl így szökell,
ezt mutatja egy szőrbe bújt emberforma
nőjének, ha vadászni kell.

Az S, kínálkozásból született,
egy asszony, ha hím társat akar,
ma is így tekereg.

Az őseember,
ha ezt az S-t kőbe véste,
valami zenéhez hasonlón
zsongani kezdett
kevés agytekervénye,
így lassan táplálkozott a lelke,
de ezt nem is sejtette.

Az R, haragos, morgó, vicsori zaj,
sebzett állat vádol így,
s utána lett a J, a jaj.

Egy K-t az első fogorvos kívánt,
száját tátani,
a fájdalom miatt,
és egy mamut csonttal,
reccs - kivenni a fogat.

A B, terhes nő jele,
gyerekekkel van a hasa tele.

A H, útjelző, fába vésve,
két csapást összeköt
a vadak mezsgyéje.

A T, zsákutca,
vagy nyüzött bőrök akasztója,
ezt a tudomány még ma is kutatja.

... Így születtek a betűk,
de sok emberöltő előtt
rendbe szedni őket nem tudták,
az ABC-t is még jóval később,
nyúllábbal mutogatták...

Mily boldog kor,
computer, fax, telefon helyett,
egy ős titkár nő fán dobolt,
csontokat csörgetett.

Az aláírás, egy lábnyom volt,
vagy tenyér vérbe mártva,
és gyors halállal tűnt a csaló,
az ős-nirvánába.

Utóirat:

A többi betűről majd máskor mesélek,
ha merek...

Lopkodták egymástól őket
törzsek, nemzetek,
és úgy összekavarták,
hogy ne értsék egymás szavát...

és ma, borzalom,
beborít a sok betűhalom,
ha belőle karom nyújtogatom,
embert keresve, neveket kiáltva,
egy kézfogásra várva,
csak a levegőt markolom...
és anyanyelvemhez fohászkodom,
el ne hagyj soha,
védőm, őrangyalom.

Adat

Benne vagy?
Tud rólad mindent
a bájos gépi agy?
Adatok halmazát,
sejtjeid ritmusát,
remélem ismeri?

Mert ha nem,
nincs irgalom, türelem,
társaid lassan tűnnek,
mert ők benne vannak,
s te nem,
ezért kerülnek.

... Computerecske...
- így becézd -
fogadj be drága,
ha kívül hagysz,
csak mint lárva
élhetek,
meg se születhetek,
bolyongjak egyedül,
ismeretlenül?

Meg se látnak,
azok kik már
benned tanyáznak.

Computerecske,
okos agyacska,
ismerj el, csacska
játéknak engem is,
az embert,
végy magadhoz,
tárolj,
jó leszek, bájolg
el halk kattogásiddal,
villanó varázslatiddal,

és ígérem,
parányi csepp vagyok ugyan,
de hamar életem,
a halálig majd
veled suhan,
benned válok
adattá boldogan,
és élvezhetem,
a kollektív,
pontos, fontos,
gyönyörű mű világot.

Computerecske,
legyen neved áldott.

Rock-Pop Music

Rock-Pop... Oh...
nem kell sok ide,
de a SOKK az jó,
gumi térd,
gumi váll
ráng, rezeg,
áram csapkodja
egész testedet,
lötyög fejed, agyad,
ered, nyakad dagad,
vonító kiabálás,
fájdalom sikolt,
nincs több öröm,
ölni kell a vigyort...
a szöveg bármi lehet,
de lássák, hogy szenvedek,
sűrű ködben gázolok térdig,
mögöttem koporsók
nyílnak, de csak félig,
onnan búg, nyög, zümmög,
a kórus,
három bús leány,
vonagló talány,
mért nem lépnek ki a ködbe,
tetszhalottak lesznek örökre?
Cikázik, villog rengeteg fény,
lélekbe, szembe vágnak,
a gitáros mintha géppisztolyt
rángat,
a dobos, menthetetlen beteg,
körötte mindenütt,

kényszerzubbony lebeg,
egy másik, billentyűt ver,
fejét hátra vetve,
terpeszben áll,
az élvezettől becsinál,
a szövegből szavak,
- néha érted -
vissza-visszatérnek,
„várlak”,
„látlak”,
„elmentél”,
„szeretlek”,
„gyűlöltél”,
„visszajöttél”...
aztán egy bágyadt,
fuldokló torok,
azt súgja: meghalok...
de meggondolja hirtelen,
és falat repesztve felüvölt:
Te vagy az életem!...
A tömeg föláll, őrzöng,
brávó... brávó!...
Nem kell sok ide,
de a SOKK az jó.

Meghívó egy party-ra

Halló, elsüllyedt három hajó?

Felrobbant egy városnegyed?

Megöltek túszként néhány gyereket? Semmiség, most a party-k ideje van. Ki kivel, hol, miért? Kontakt, kontakt, mutasd magad, ruhád, szemed, karod, kezéd, csípőd, csizmád, amit lehet. Telefonszám, névjegy csere, eladó harminc teve, néhány gyémánt, sziget, hajó, nő, film, kastély, szív, gondolat, minden eladó. És jönnek a meghívások, kézrázások, mosolygások. - Így kaptam legutóbb én is egyet, a postás hozta, meghívót egy festőhöz, de néhány napra. Íme: „voltál már nálam? Gyere. Azt tehetsz, amit akarsz, és így megismered magad. Át a városon vezet a legrövidebb út. A sok vibrálás, zaj, gáz bűz után egy gyöngye erdő boldogít először. Nyírfák bámulják magukat egy tóban. Ott lakom. A ház nem meglepő. Kis ülőliftten bejössz egy ablakon. Onnan csúzdán mindjárt egy nagy szobában vagy. Még három helyiség van és egy fürdőszoba. Mindez dohány, égbék, zöld és piros, hogy bele folyjon a természet bájaiba. Van egy heverőm, nagy és szép, gyakran ez a munkahelyem. Fölötte kép. Egy vonal ez a falon. 40 centiméter lehet. Kerettel együtt 5 centi magas... szeretem a képzőművészetet. Oh, vannak még képeim. Két sárga kocka között egy lila könnycsepp „A várakozás”. Kitűnő. A másik szobában van két akt. Soványak és így csak hajnalban fél 4 és 4 között láthatók, úgy esik akkor oda a fény. Aztán egy háromszög, öt kicsi körrel: „Alpesi táj”. Semmi különös. Giccs. A sarokban oszlopon van egy márvány tomporom. Középen lyuk, benne mindig friss virág. Egy aukción vettem, drága volt, a címe: „Logika.” Akarsz inni? Ha kell igyál. Egy nagybögrében vannak poharak. Szék nincs. Nálam a földön ülnek, vagy fekszenek. Jól fogod

érezni magad. Egy idő után mindenki kitarja szívét, és ha megunsz mindent, mert úgy illik, ezt tudod, unni muszáj, ez divat. Spleen, keserű száj adják meg rangodat, - akkor felállsz és nézheted a furcsa fényben vendégeimet. Kapaszkodj a poharadba és röpj minden és mindenki felett. Ha akarod, hallhatod, a hangok hogyan szállnak, súgva, nevetve, sírva jelentik, hogy várnak rád. Nők, öröm, nyár, megélhatsz még néhány csillogó telet, még lehet élni, még lehet ... Ilyenkor nekem a legérdekesebb, neked megmondhatom, a Vonal a falon. Csak nézem mindig újra és azon gondolkodom, ki vagy mi lehet? Zavar, hogy van, zavar, hogy kell. Talán családi kép? Már gyerekkoromban megvolt. Híres rokon? Egy katona? Egyenes, semmi cifraság. Talán a normális kor képlete, ha van ilyen? Régi szép idők, nyugdij, bajuszkötő, miegyéb emlékezete? Egy szakértő barátom szerint becsülhetetlen értéke van. Vegyelemeztetni kell és azonnal eladni a Louvre-nak óriási pénzért és venni belőle a sarkon tejet, kenyeret és aludni utána egy hetet. Vajon ki vagy mi lehet? A mérték? Az árvíz jele? A bot portréja, mit megkapunk tudom? Talán Isten összehúzott szeme? Ah, ne törődj vele. Ma a party-k ideje van, várunk. Siess, gyere!”

A kövér ember

A kövér ember arca olyan vörös volt, mint a lazac, amit evett. Foga örölt, gyomra dolgozott. A kövér ember bort ivott. Négy nagy kortyot élvezett... és vastag orrában, hárfán, orgonán pianisszimó,... játszani kezdtek az illatok. Messze bordái mögött, gyermekkórus dűnyögött. A homárnak súgott valamit, aztán szájába vette... ringatva rágtá,... imádva nyelte. Békát is bekapott, de csak mellékesen egy halom comb közé benyúlva. És nyelvén az ízek színpadán tomboló sikerrel pergett a móka. Ma a hullőket szerette. Ez volt jegyezve a kis füzetbe, melyet reszketve írt vasárnap délután, tervezve hét napra a kéjt. - ... Tegnap csak gyümölcsöt evett. Holnap már jön néhány félig véres marhaszelet. Persze itt-ott sajt, torta, hab, ingyenckedés. A zseb mélyén is legyen mindig egy kevés mogyoró, mazsola,... mert nem lehet tudni ugyebár soha, - mikor mi lesz? Igen, ez a bizonytalanság az étvágyinak is árt. Ha jön a kérdés: „mi lesz”? Oly nehéz lerázni a sok tülekedő gondolatot. Most is, a fene egye meg, még az eső is megered, a tetőn hogy kopog... Minek törődni mással, mint azzal mit jónak hiszünk? Két korty, aztán gyerünk tovább, - együnk! Ivott. Még semmi sem ízlett így soha. Istenem ez rossz angyalaid bora. Tűz és bűn,... a legnagyobb csoda! Szeretlek kiürült pohár! Benned volt életem bora... még, még ebből inni akarok! - és hogy szeme a pincért kutatta, egy kucséber állt elé, dobozát kinyitva: - „Uram! Nézze át hamar tiltott fényképeim és gyerünk!” - „Micsoda?” - szólt a kövér, - „hova?” - „Csak gyorsan, mert sietek, abbahagyom a kis üzleteket, semmi feltűnés nézni, mert futnak a másodpercek... Ez a meztelen angyal ön, egy évesen, mint egy herceg... Itt már nagyobbacska, szép bársonyruhában... Ez nem jó, mert itt kamasz, kerek kisfiú harminc másik között, csoportkép az iskola mögött. Emlékszik? Ott a réten, ahol aztán annyit sétáltak kéz a kézben... ah, gyerek érzések voltak. Menjünk tovább... Oh ez itt már nagy dolog, páros ping-pongban a diák érmet kapott... Az első korcsolya, már a jégen áll a kis koma... Ez a hölgy és ez az úr két oldalán a mama és a papa. - Itt az iskola vége, nagydarab büszke legényke. - Ez itt az első nőcske, bozontos hajú, szőke, a nevére már nem is emlékszünk, de szinte szerette uraságod. - Aztán egy temetés, melyről az őszi virágok és gyertya szaga oly sokáig maradtak orrlikában... - Itt a szerencse képe: könnyen sebesült katona puhaarcú nők melegébe... - Ezek vállalati bankettek. Semmi. - Itt a főnökkel kettesben, ez már valami... - A térszotyár bővítése, a munkások között. Ócska szendvics: karrier két blöff között. - És ez a fiatal zömök asszony a rövid tartalmú házasság piros emléke. Szegény,... orvosi műhiba lett a vége. Ilyen esetekben nem kell spórolni uram... na de semmi közöm

hozzá. Óh, itt a két barátnő! Cukor pofák. Csak híztak maga mellett két éven át. - Ez a kép hormon panaszok előtt, ez után. - Itt újra harcban a gyár oldalán... És itt? Miért is nézünk ilyen ostobán?... Igen, ez már a magas vérnyomás kora... És hajnalban egy gyűrött bankett után kaptam meg a kartonját uram. Ne haragudjon, nem jöhöttem előbb, tanfolyamokra járok, abbahagyom a kis üzleteket, jön a konjunktura drága uram... de most már gyerünk! - „Pincér!” - ordított a kövér ember - „Még ilyen bort... hozza be mind!” .. - Csak semmi láрма - súgta a kucséber. - „Gyerünk a hátsó ajtón át... még részegnek néznek s én sohasem iszom. No mozduljon már! Hallja az esőt az ablakon. Nincs por sehol... kinn jót tesz a levegő... és szállnak még emlékszagok... na gyerünk... a képeket ingyen adom és még ezt a kis babát is - emlékszik rá? - a kabátjába dugom, csak gyerünk kérem, sietek!” - És a kövér ember lassan föállt. Valahol messze füttyölni kezdtek... - „Mi is ez a dal?” - mindegy már. Menni kellett...

Egy bécsi alkony a város közepén

Igen... ez már egy késő délután,
estébe dőlnek házak, tornyok,
utcára, térre hosszú árnyék,
lila fátyol bomlott.

A Stephans-Dom körül,
kalandot keresve tömörül,
sok nyelven beszél, dadog, röhög,
lódörög az ifjúság,
egy nemzetközi világ...
sok csinos lány rongyoskán,
libeg, tekereg,
sok fiú bámész bután,
lötyög lazán-sután
a lányok után...
vágyak, álmok szövege a téma,
a „szerelés” hátizsák, hálózsák,
és néha,
egy motoros bukósisak,
jelezve száguldást,
messzi partokat,
szerelmi ágynak homok strandokat.

Egy francia fiú ásványvizet iszik,
gall orra, kalandok horga,
szeme villanása,
szelleme lámpása.

Két német térképet böngész,
s mindent kissé gyanakodva néz.

Egy angol lány és kövér barátnője,
kövön ülnek, valamit várnak,
mindkettő hanyatt dölne,
amint fiúra találhatnak.

Vajon hova és merre tűnnek az éjszakába,
ha kihal a tér és a csendes éj
ráfekszik Bécs városára?
Vajon hol, s kinél laknak, hálnak?
Talán ez az éji kóborlás,
az öröme, ennek az ifjúságnak?
ők lesznek majd, de mikor? -
békét, megértést teremtek,
ezen az őrült földgolyóbison?
Remélem, vén korukig,
lelkükben féltve őrzik,
a fiatalság emlékeit.

Egy bécsi délután

(avagy a vénség élvezete)

Mikor kell tükörbe nézned?
Ráncaidat, szemed fényét,
aggódva szemlélned?
Mikor kell nagyon megijedned?
Amikor TUNKOLNI kezdesz.

Igen barátom,
mikor a kalácson,
kávét vagy kakaó szotyog,
mikor mártogatod,
mikor cuppogod,...
rá habot teszel még,
bár nagyon édesen
nem szeretnéd...
nyam... nyam...
szádban szétnyomod,
nyeled, csámcsogod,
s újra tunkolod...

Az öregség szörnyű jele,
a tunkolás élvezete.

Hányszor álltál
kávéházak ablakánál,
és benn a sok öreg,
újság mögül,
ha éppen kiles...
riadt szemedben
a félelem,
nekik idegen.
Nem értik,...
van még, aki harap?

Fogak közt ropog a falat?
Micsoda zaj a fejben
a harsány kenyérhéj...
egy robbanással felér!

Szájat tátani,
nyámmogni,
ennyi az egész...
és ahogy tunkolt
kuglófot lágyan lenyelsz,
úgy fogad be a Föld,
ha majd a Halálnak,
igennel felelsz.

Óh, Istenem,
óvj meg a langyos
kávéházi délutántól,
az orrhegyre csúszott
pápaszemtől,
a cuppogástól, csámcsogástól...
kifli, kalács,
fánk és zsemlye,
torta, briós,
és „habe die Ehre”...
rám ne várjatok,
nem tunkolok!
... inkább meghalok.

Öreg ember, ne add fel!

Ne add fel,
és mondd:
nem érdekel.
Csak csináld,
bízz magadban,
és vágyaidban
ne láss akadályt.

Nézz körül,
mit láatsz?
Sok kedves nő
kacéran cifráz
szót, kacajt, ruhát,
mind kelletli magát...
figyelj tehát,
vizsla szemmel,
jó szimattal,
sétálgass
a sétabottal,

nézd meg jól a nőket,
de ne a csitri kezdőket,
menj oda, hol zene szól,
táncolj sokat s jól,
tangót, mélyen belépőset,
bágyadt régi keringőket,
neked már mindent szabad,
az idő veled gyorsan szalad.

Ne nézd a naptárt,
morzsolj múlt napot,
ne féld a holnapot,
szép asszonyt szédíts,
ne vén banyákat,
és ha mondókádat
elhiszi...
egy kézcsók is megteszi.

Ám ha merész vagy,
csatát nyerhetsz,
csak ne reszkess,
vedd fel hódító képedet,
és ha sikert érsz el,
tégy úgy,
nincs ennél természetesebb.
Ám ne vidd túlzásba,
legyen fél a szádon,
félíg hunyt szemmel,
merengj el a tájon,
és sóhajts... nincs már barátom...
majd nézz nőd szemibe,
fogd meg kezét,
és rebegd: Bözsike...
nem baj, ha más a neve,
valld meg neki,
egyet szerettél igazán,
az volt az édes Bözsi,
és ő olyan,
mintha ikre lenne,
így te vagy Isten kegyeltje,
mert örök szerelmed itt ül,
és fogod kezét.
A nő majd zavartan körbe néz,
és kíváncsi szívében
hiú meleg támad,
vagy otthagya azonnal,
de lehet az is...
segít megvetni ágyad.

Ne félj hát,
tedd, amit szeretnél,
és ha tudsz,
legyél gavallér,
figyelmes,
olykor atyai...
nyert ügyed van,
ha kacéran fölnevet
és így szól „okosan”:
maga csacsi.

Courths Mahler Hedwig emlékére

(avagy lány irónia selyem pongyolában)

Fázó fák között,
téli szél jajong,
sír, bolyong,
csapja, vágja,
szerte szórja,
egy asszony bánatát,
reszkető szavát...
elment hát végleg,
akire örökké várt.

Emlékül mit hagyott?
A márvány mosdó körül,
pomádé illatot,
bajuszkötőt az ablak kilincsen,
hosszú alsógatyát a szekrényben,
lábnyoma ott van a kert-latyakban,
mennék utána kék flanel bugyiban,
amit úgy szeretett,
de a sors mást tervezett.

Maradok büszkén,
hervadok, száradok,
jó sűrű lúgkövet
főzök, kavarok...
ám, ha könnyes szemmel
a tükörbe nézek,
azt hiszem,
lesz még tavaszom,
és remélek,
a téren majd újra játszik
a katona zenekar,
és akad majd,
aki muzsikálni
velem is akar.

Fölveszem nagyszélű kalapom,
s a karmesterrel kacérkodom,
s ha nem ő,
jó lesz a bőgős,
tán a basszus trombitás,
valaki vigasztal majd tudom,
csak muzsikus legyen az angyalom...
el veled lúgkő,
jőjj brácsás, dobos, fuvalás...
az élet oly csodás.

Kerti szónok

Dög fáradt,
kiszáradt,
átdarált,
meggyapált,
álomtalan,
pad lakó,
s már csikk nyaló
„Professzor Úr”
a szónok.

Kerti tisztás
katedrája,
rongyosan lóg
a nadrágja.
Az állatokat
védi s kéri:
ne legyenek
bunda boltok,
ne nyúzzanak
nyuszi roncsot,
ne próbálják
majom seggen,
egy új gyógyszer,
milyen legyen,...
se kísérlet,
se merénylet,
csapda, puska,
kell fenének,
az állatokat
szeressétek! -
Így beszélt
a vén szakállas,
s nem szólt arról,
miért él még,
hogymennyi gonddal,

óvják cseppel,
szérumokkal,
befektetik meleg ágyba,
macskaszórt a derekára,
hogy sok baja-kínja,
életét jobban
ne rondítsa.
Bizony sajnálatos
nagyon,
hogy sok patkány,
macska majom,
tán néhány denevér,
és több százezer egér,
laborok hideg asztalán
reszketve fél...

Kalitkák, lombikok
üvegfalán át
rémülten néznek rád
apró dülledt szemek,
és kesztyűs kezeket,
fehérbe öltözött
komor embereket,
kések, fecskendők, tűk
villanását látják,
de milliók hálás
sóhajtását
nem hallják,
és nem tudják
eredményét
a kegyetlenségnek,
amit a tudomány nevében
velük tesznek...
A fák közül fű szaggal
száll a gyöngye szél...
szép nyár van,
minden él...
padon, lugasban,
kerti utakon,
csókók, csacsogás,
zsongó nyugalom.

Csak egy ecsetvonás
nem illik a képbe,
a „Professzor”
hősi beszéde.
Hadonász, fenyeget,
de arról nem szól
a rongyos öreg,
hogy mit ér az ember,

mi, vagy ki bántja
és mitől lesz
lelkében árva?
ő az állatokat szereti.
Mi is, barátom,
mi is, mondanám neki,
de nézz körül,
az emberélet,
ez isteni merénylet,
mégis fontosabb!
Feküdj a bokor alá
jó öreg,
és aludd ki magad!

Vendégek

Jönnek, jönnek a vendégek,
ajtóban csókok, ölelések,
nagy az étel, ital öröme,
a munkától terhes előkészület,
örökre dicséri drága nőmet.

Bizony dolgozott érte, mint a végzet.

Kedves a csevegő, csicseri had,
kis helyen vagy húszan tolonganak,
mind már túl fél évszázadon,
s van kinek szavam tán gyász dalom?

De pezseg a pezsgő és a hangulat,
vibrál a hús tavasz a háztető alatt,
és ha gond is a téma néha,
ha fut velünk a komisz óra
így érezzük, tudjuk, élünk
barátok közt nincs mit félnünk.

Van aki a hasára gondol,
és amíg bírja jókat kóstol,
eszeget, iszogat, lesi a tálakat,
van, aki bágyad, lerogy,
s hallgatja áldozatkész
miről motyog,
ki éppen mellette ül,
de senki sincs egyedül,
mindenki egyszerre beszél,
és bizony nem henyél,
ki úgy érzi, még csábító nő ő,
s bár már örök fiatalsága görbül,
boldog kacéran táncra perdül...

régi dalt dúdol,
emléket emlékre épít,
múltat, jelent, égszínre kékít,
iszik még egy pár kupicát
és vidáman rázza még mindig szép farát.

Film

Film making is a Ding...
Mindent angol, német nyelven mondasz,
lámpákat „négert”, szűrőt cipelhetsz, tolhatsz.
Egy utasítás szájról-szájra jár...
Hang, Kamera, OK, Klappe csattan,
a Rendező másodpercig vár: ACTION!
... és indul a jelenet:

- No, Mrs. Jackson, -
egy pofon a felelet.
- Ich tue es nicht! -
Well its the murders Pflicht ... -

Kamera balra, csak Jane van a képben,
bal melle nincs a fényben.
Stop! Egy lámpát két centivel lejjebb.
Jelet a földre,... ott állj meg.
CONCENTRATION! Alles klar?
Jane a végszóra ne várj.
Uj Klappe.
Hang. Kamera. OK. ACTION!
... Jön, megáll, melle a fényben,
pisztoly árnyéka köldökére,...
aztán a pofon... Bob a fals rokon
a függöny mögül kijön...
csók... ölelés, majd dörrenés...
a szomszéd ablakból
véres távcsövébe zuhan
a Voyeur.
CUT!

Aber, once again.
Nem könnyű összehozni ezt gyerekek...
Figyelem.
Jochen, a Schwenk kicsit gyorsabb legyen,
a látcsőből folyjon több catchup,
ne sűrűn, hígabban folyjon a vér...
Capito?... a jelenet akkor él.
OK? Ruhe!
Hang. Kamera. Klappe... ACTION!
Dialog... pofon... dörrenés... catchup...
OK! Ez marad!

... Pause! Zehn Minuten! -
 kiált egy asszisztens -
 - Kávé, sandwich ott az asztalon,
 valami a műszaknak is maradjon! -
 - John, Jane, Jacky gyertek,
 a következőt beszéljük meg! -
 és a rendezővel pusmogva,
 behúzódnak egy sarokba.
 - Jobb volna, ha levennéd a pongyolád,
 és a hullára dobnád,
 letakarva, mikor az öreg inas belép...
 Hogy is hívják? -
 Tökösi - segít a rendezőnek
 az egyik segéd,
 mindig készenlétben
 nyalizni seggecskét.
 - Ki ez? Egy török? -
 - Nem, magyar...
 Jó típus, olyan száraz, fanyar,
 állítólag báró volt...
 amíg volt... -
 - Igazán? Különös...
 no de menjünk tovább,
 tehát ha ledobod a pongyolád,
 meztelen, elefántcsont fehéren
 állsz a képben...
 jó a fényhatás.
 ... Ez az inas... ez a török, vagy magyar,
 meg tud kicsit lepődni?
 de maradjon azért...
 hogy is mondtad?... olyan fanyar...
 van ennek értelme?
 ráállni a Kamerával tekintetére?...
 van neki szövege? -
 - Igen, később a huszadik oldalon,
 mikor Jack fennakad az ablakon,
 és ingét széttépi...
 Jane mondja az inasnak:
 maga nem látott semmit, érti?
 Erre felel: - yes Madame -
 de még a whiskyt kitölti... és kimegy...
 Ennyi az egész -
 - Ha meg tudja csinálni...
 de átélve... belülről...
 egy közelit csinálhatunk
 fanyar fejről -
 Valaki összecsapja tenyerét.
 - A szünetnek vége! -
 kiált a segédek segédje.

Maske! Kamera! Gyerünk!...
már öt óra van,
túlórát nem fizetünk!
És megy tovább az izgalmas ipar...
Hang. Kamera. Klappe. ACTION!...
Gyönyörű idegbaj.

Disznótor

A völgyben füst kanyarog,
pörzsölik Samut a malacot.

A kövér böllér röhög,
ide úgy hallik rőfög.
Mossák a belet, bűdös,
legény s leány mind lökös,
szemük tüzel, sokat ígér,
karjuk, kötényük csupa vér.
Máj, tüdő, szív már rotyog,
a hagymától könny csorog,
bors, paprika, só bele,
szép ártány volt, hol a töke?
Tokája már jó puha,
orra, farka kocsonya,...
de szánkó jön, szól hét csengő,
rajt a bíró, hasas böffentő,
sárga kanca repül vele,
bakra fagy a bíró segge,
de elkapják, lesegítik,
megitatják, megetetik.
Az asszonyok forgolódnak,
gőzben, füstben fondorkodnak,
mint boszorkák a mesében,
üstök fölött, pokol mélyben.
Ragyás Jenő a cigány,
húzza mán benn szaporán,
egy-két legény rá is zendít,
egy-két leány farát lendít,
és a tánc így össze áll,
a butykos billen, körbe jár,
bicska sercint a kolbászból,
fehér kenyér a zaftjából.
Így forog ez két nap-éjjel,
s jó káposzta leveskével,
gyógyítgatva gyomrot, májat,
Isten tartsa meg e házat! -
kiáltja pár vastag torok,
aki bírta de jót nyomott,

aki bírja fal még egyet,
aztán a Hold havat, csendet,
beborít fény subájával,
gazda s böllér hortyogással
üdvözlík a hurkát, sonkát,
teknőt, üstöt, sok szalonnát.
Így legyen ez amíg lehet,
így bírjuk a fagyot, telet,
így veszkődjünk a halállal,
disznótorral, jó kolbásszal.

Sors csillagok

Asztrológus néz rám,
komoly-kedvesen,
ő a töprengő értelem.
Szomorú szemében látom,
tudja már halálom,
de ezt el nem árulja soha.
mértan, számtan, jelek vonala,
bogozzák gondolatait,
hogyan tudatni tudja velem,
életem örömit, roncsait.
A Mindenség fekszik előtte,
rajzolva, mérve egy papírlapon,
magyaráz belőle,
meggyőzőn, monoton.
Megtudom, mikor törhet rám nyavalya,
vagy melyik szektor,
sorsom boldog otthona.
Ki való hozzám párnak, barátnak,
kedveltje vagyok-e,
Vénusznak, Holdnak, Varázsnak...
Az asztrológus nem visel
fekete süveget, hegyeset,
pelerint sem, lobogót,
éjfélnélkor suhogót...
Sápadt arca sima,
a mindent tudás
kétes igaza,
- bűvös aura -
lengi körül,
és annak örül,
hogyan hinni szeretném,
amit mond.
De vajon melyik másodperc az,
mikor mennyei gong kong,

és jelzi, most indul egy élet,
sugarak, csillagok hát vezessétek.
Talán a fogamzás öröme,
lenne a számítás kezdete?
Vagy első hangja a csecsemőnek?
Minden gyerek sír, mert megszületett?
Van, aki csöndben csusszan a létbe,
könnyen szülő nők örömére...
Mi hát indítója a számolásnak,
csillagok, bolygók állásának,
a döntő döbbenetben,
mikor egy élet a Földre csöppen?
Az asztrológus nem felel,
a rajzon matat...
Itt szerencse jön...
amott az egészség ingatag...
Júniusban vigyázni kell,
lehet, hogy intrika,
intrikával felel...
Szeptember már a szerelem hava,
siker, nyári emlékek halmaza,
ad erőt a téli mélyben,
és csendben, szépen,
viselhetem az életet...
aztán mindent beborít
a szeretet,
persze lehet ez gyűlölet is,
veszekedés... tőlem függ...
mert hit, akarat, reménykedés,
a csillagoknak néha kevés,
nekem is tennem kell valamit,
hogymint sorsom olyan legyen,
ahogy éppen rám sugárzik
a Világegyetem.
Az asztrológus búcsúzik
mélyen szemembe néz,
tudja, hogy nyert,
bámulva állok, hinni kész,
és sugarak, holdak, házak,
képletek, vágyak,
körbe járnak,
befonják agyamat,
és már a Tejúton andalogva,
figyelem,
mikor, melyik szektorban,
mi volt, mi van,
és mi lesz velem...
Jaj Istenem.

-&-